

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PODNIKOHOSPODÁŘSKÁ

Zhodnocení řízení procesů ve společnosti OZO Ostrava s.r.o.

Assessment of Processes Management in the Company OZO Ostrava s.r.o.

Student: Bc. Martin Hořínek
Vedoucí diplomové práce: Ing. Hana Štverková, Ph.D., MBA

Ostrava 2018

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra podnikohospodářská

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Martin Hořínek**
Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: 6208T020 Ekonomika podniku
Téma: **Zhodnocení řízení procesů ve společnosti OZO Ostrava s.r.o.**
Assessment of Processes Management in the Company OZO Ostrava
s.r.o.
Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teoreticko-metodologická východiska řízení procesů
 3. Zhodnocení procesů v podniku
 4. Návrhy a doporučení
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DVOŘÁČEK, Jiří a Peter SLUNČÍK. *Podnik a jeho okolí. Jak přežít v konkurenčním prostředí?* Praha: C. H. Beck, 2012. 192 s. ISBN 978-80-7400-224-3.
HRUBÝ, Pavel. *Model-Driven Design Using Business Patterns*. Heidelberg: Springer, 2006. 368 p. ISBN 978-3-540-30154-7.
SLOBODIAN, Petr. *Nakládání s odpady*. Zlín: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2013. 192 s. ISBN 978-80-7454-252-7.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Hana Štverková, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 24.11.2017

Datum odevzdání: 27.04.2018

Ing. Josef Kašík, Ph.D.
vedoucí katedry

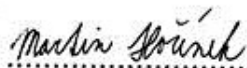

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Čestné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně. Uvedl jsem všechny literární prameny a publikace, ze kterých jsem čerpal.“

V Ostravě dne 27. 4. 2018

.....
jméno a příjmení studenta

Poděkování

Děkuji Ing. Haně Štverkové, Ph.D., MBA, která mi byla po celou dobu zpracování diplomové práce nápomocna, za její odborné vedení, vstřícnost a spolupráci.

Nerad bych opomenul také mou rodinu, která mi vytvořila vhodné podmínky pro psaní této práce a studium.

OBSAH

1	ÚVOD	5
2	TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA ŘÍZENÍ PROCESŮ	7
2.1	Procesy.....	7
2.2	Odpad.....	8
2.3	Druhy odpadů	9
2.4	Nakládání s odpady	12
2.4.1	Shromažďování odpadů	12
2.4.2	Skladování odpadů	15
2.4.3	Sběr a výkup odpadů	16
2.4.4	Přeprava odpadů	16
2.5	Technologie zpracování odpadů	17
2.5.1	Recyklace odpadů	17
2.5.2	Skládkování	19
2.5.3	Spalování	20
2.5.4	Biologický způsob	20
2.6	Situační analýza	21
2.6.1	Analýza vnějšího prostředí	21
2.6.2	Analýza vnitřního prostředí	24
2.7	SWOT analýza.....	27
2.8	Charakteristika vybrané společnosti	29
2.8.1	Předmět podnikání.....	30
2.8.2	Vize, poslání a hodnoty společnosti	31
2.8.3	Organizační struktura společnosti	32
2.8.4	Služby pro občany a obce.....	32
2.8.5	Služby pro firmy a organizace.....	33
2.8.6	Služby v oblasti vzdělávání	34
3	ZHODNOCENÍ PROCESŮ V PODNIKU	36
3.1	Shromažďování a skladování odpadů.....	36
3.2	Služba OZO	38
3.2.1	Sběrné dvory OZO Ostrava	39
3.2.2	Systém sběru komunálního odpadů v Ostravě	40
3.3	Přeprava odpadů	41

3.4	Zpracování odpadů	42
3.4.1	Recyklace	42
3.4.2	Skládkování	45
3.4.3	Biologický způsob (kompostování)	46
3.5	Plány společnosti OZO Ostrava	47
3.6	Úzká místa společnosti OZO Ostrava	47
3.7	Situační analýza společnosti OZO Ostrava	48
3.7.1	Analýza vnějšího prostředí podniku	48
3.7.2	Analýza vnitřního prostředí podniku	53
3.8	SWOT analýza	60
4	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	64
5	ZÁVĚR	71
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	72
	SEZNAM ZKRATEK	75
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	

1 ÚVOD

V dnešní době se společnost neustále vyvíjí. Moderní doba je charakteristická technicko-ekonomickou vyspělostí, postupným rozvojem jednotlivých zemí, propojením politických, ekonomických a kulturních faktorů. Jedním z velmi známých a globálních problémů současnosti je znečišťování prostředí, jinak řečeno zvyšování produkce odpadů. Jeho tvorbu ovlivňují určité procesy, ale také určité procesy se s tímto problémem umí vypořádat. Odpady se staly nedílnou součástí našich životů, a znamenají také závazek této společnosti vůči budoucí generaci. Jejich sběr, třídění, skládkování a následná přeměna na sekundární zdroje se řadí mezi klíčové prvky v boji proti znečišťování životního prostředí.

Autor práce se rozhodl zaměřit se na společnost OZO Ostrava s.r.o., která v rámci města Ostravy a dalších přilehlých obcí zajišťuje komplexní služby v nakládání s odpady. Hlavním důvodem pro výběr této společnosti byl blízký vztah autora práce k tomuto regionu, ale také fakt, že autor v této společnosti pracuje jako brigádník a má tak přehled o tom, jak zde procesy fungují a co by se dalo případně zlepšit.

Cílem této diplomové práce je prostřednictvím metod zhodnotit současnou situaci podniku v oblasti procesů, které zde probíhají a navrhnout vhodná doporučení či řešení, která by přispěla k celkovému rozvoji společnosti a upevnila tak její pozici na trhu.

V teoretické části diplomové práce budou nejprve rozebrány pojmy, které s problematikou procesů úzce souvisí a které je potřeba znát. Dále bude vysvětleno, jak se s odpady nakládá, protože tento proces je mnohem složitější, než si lidé představují. Někteří lidé si pod tímto pojmem představí pouze odložení odpadů do kontejnerů a následné vyvezení. V práci autor objasňuje, že se odpad shromažďuje, skládkuje, dává do sběru či vykupuje a dále pak přepravuje. Existují také různé technologie zpracování odpadů, na něž se autor práce zaměřil. Vysvětluje pojmy, jako je recyklace, skládkování, spalování, a zpracování biologickým způsobem. Zabývá se také situační analýzou, do které se řadí jak analýza vnitřního, tak i vnějšího prostředí. Do teoretické části autor zahrnul také charakteristiku společnosti OZO Ostrava s.r.o. Bude představen předmět podnikání, vize, organizační struktura a služby společnosti.

Postupně autor přechází k aplikační části, která nese název „Zhodnocení procesů v podniku“. Tato kapitola v sobě zahrnuje shromažďování a skladování, služby společnosti a dále pak ty procesy, které byly vysvětleny také v teoretické části. Autor se zaměří na přepravu

a zpracování odpadů, dále pak na plány společnosti, úzká místa a v neposlední řadě na situační analýzu. Využita bude například analýza PEST, analýza sektorů zákazníků, dodavatelů a konkurentů. Pomocí těchto analýz vnějšího prostředí budou zjištěny jednotlivé příležitosti a hrozby, které mohou dále ovlivnit společnost OZO Ostrava s.r.o. do budoucna. Následná analýza vnitřního prostředí se zaměří na identifikaci silných a slabých stránek společnosti, která umožní lépe pochopit to, jak firma funguje a jaké jsou její výhody či nevýhody vůči konkurentům. Vzájemné propojení vnějších a vnitřních faktorů prostředí budou zachyceny ve SWOT analýze, kde budou jednotlivé silné a slabé stránky i příležitosti a hrozby ohodnoceny. Po vyhodnocení těchto faktorů budou stanoveny návrhy a doporučení, které by měly pomoci společnosti OZO Ostrava s.r.o. upevnit pozici na trhu, přispět k dalšímu rozvoji a zlepšení procesů, které jsou ve společnosti doposud zavedeny.

2 TEORETICKO-METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA ŘÍZENÍ PROCESŮ

Kapitola s názvem „Teoreticko-metodologická východiska řízení procesů“ je zaměřena na vysvětlení pojmů, které souvisí s řízením procesů nakládání s odpady. Je zde vysvětleno, jaké druhy odpadu existují a jak se s nimi dále nakládá. Jedná se hlavně o shromáždění, skladování, sběr a výkup a přepravu odpadů. Dále je rozebrána technologie zpracování odpadů. Celé řízení procesu je nutno zahrnout do prostředí a k tomu poslouží analýza jak vnějšího tak vnitřního prostředí. Na konci této kapitoly se autor práce zabývá charakteristikou společnosti, jež byla pro diplomovou práci vybrána.

2.1 Procesy

Proces je obecné označení pro postupné a zaměřené děje nebo změny pro posloupnost stavů nějakého systému. Pokud je dění nahodilé nebo chaotické, nejedná se o proces. Proces je děj, který v určitém bodě začíná, přes další bod prochází a v určitém bodě končí. S tím souvisí i problematika odpadu a jeho řízení. Od předcházení vzniku odpadu až po samotné zneškodnění vzniklého odpadu zde existuje přesně stanovený proces.

- **Proces** – vyjadřuje soubor vzájemně propojených a na sebe navazujících činností, pomocí kterých se přeměňují vstupy na požadované výstupy za spotřeby zdrojů. Za tyto zdroje lze označit pracovníky, materiál, techniku, nástroje, finance, čas a technologie. Posloupnost jednotlivých kroků se nazývá firemní proces. (Fiala, 2003)
- **Řízení procesů a činností v organizaci** – je jednou ze základních aktivit, které mohou v podniku existovat. Slovo proces je tak jedno z nejpoužívanějších slov ve firmách všeobecně. Procesy jsou realizovány, sledovány, zlepšovány, zkracovány, ale někdy jsou zbytečně dlouhé. Procesy jsou všudypřítomné, ať jsou to procesy dobré nebo špatné.

Míra řízení procesů v organizacích je různá. Nejlepší varianta je ta, když každý ví, co má dělat nebo také jinak řečeno, když procesy samy od sebe fungují. To se může stát pomocí dobře nastavenému, dobře poskládanému a stejně uvažujícímu týmu lidí a díky dobře fungujícím technologiím. Velmi důležitou schopností organizace je průběžně procesy zlepšovat. To se neobejde bez lidí, jelikož návrhy a samotné zlepšování musí vždy vycházet od lidí. (Robbins, Coulter, 2004)

K tomu, aby mohly být procesy řízeny, existují tři přístupy, jako je funkční přístup, procesní přístup a projektový přístup. **Funkční přístup** vede k dělení práce s důrazem na jednoduché činnosti. To vede k rozdělení práce mezi organizační jednotky, které jsou rozdělené podle odborností. **Procesní přístup** je založen na navrhování a změnách formálních organizačních struktur zaměřen více na procesy. **Projektový přístup** je takový způsob řízení, který je uplatňován na projekty, tedy na ty projekty, jež jsou unikátní, jedinečné a často je nalezeno řešení až v průběhu realizace. Na rozdíl od výše zmíněného procesního řízení, které se zaměřuje na opakované procesy, je projektový přístup zaměřen na unikátní procesy.

- **Hodnocení procesu** – proces je účinný tehdy, pokud jeho výstup dosahuje plánovaných a požadovaných měřítek, a to jak kvalitativních tak také kvantitativních. Proces je efektivní, je-li při dosažení požadovaných a plánovaných parametrů dosaženo přidané hodnoty, kterou zákazník jak interní tak externí ocení. Dle Paretova principu na efektivnost procesu lze říct, že proces je efektivní získá-li 80% výsledku při 20% vstupního úsilí. Proces lze hodnotit jak z hlediska výkonnosti, tak z hlediska variability. (Volek, 2017)

V této diplomové práci se autor zaměřil zejména na procesy jako je **shromažďování/svoz a skládkování odpadu ve vybrané společnosti**. Tyto procesy jsou pro lepší pochopení dále v práci detailněji rozepsány.

2.2 Odpad

Odpad je jakákoliv věc, které se člověk zbavuje nebo má úmysl či povinnost se jí zbavit. Odpady vznikají při všech lidských činnostech, a to ve výrobě, průmyslu, zemědělství, ale také při běžném životě. Stejně tak, jak je rozsáhlá škála lidských činností, je také mnoho druhů odpadů. Od takových, co se v přírodě samy rozloží, až po ty, které mohou významně poškodit zdraví lidí a zvířat, nebo nenávratně zničit životní prostředí. (Ministerstvo životního prostředí, 2017)

Proto, aby k tomu nedocházelo, byl vytvořen systém odpadového hospodářství, který zahrnuje všechny činnosti od předcházení vzniku odpadu až po jeho konečné odstranění. Tento systém odpadového hospodářství je popsán v práci níže.

- **Původce odpadů** – právnická osoba, při jejíž činnosti vznikají odpady, nebo fyzická osoba oprávněná k podnikání, při jejíž podnikatelské činnosti vznikají odpady. Může být však také jiný původce odpadu a to obec. Ta se stává původcem komunálních

odpadů v okamžiku, kdy fyzická osoba odpady odloží na místě k tomu určeném a obec se tak současně stane vlastníkem těchto odpadů.

- **Komunální odpad** – je veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob, a který je uveden jako komunální odpad v prováděcím právním předpisu s výjimkou odpadů, který se vytváří u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání. (Ministerstvo životního prostředí, 2017)
- **Zvláštní odpad** – odpad, který potřebuje zvláštní režim při nakládání s ním, zejména z důvodu národohospodářských nebo ochrany životního prostředí.
- **Nebezpečný odpad** – je zvláštní odpad, který svými vlastnostmi jako je infekčnost, dráždivost, výbušnost, hořlavost atd. je, nebo může být nebezpečný pro zdraví obyvatelstva a má negativní vliv na životní prostředí, na zdraví lidí a zvířat.

V současné době, která je charakteristická růstem lidské činnosti, růstem počtu obyvatel a také růstem spotřeby lidí, vzniká obrovské množství odpadů různých druhů. Produkce odpadu v celosvětovém množství stále stoupá, a zásadně se mění i jeho složení. Z tohoto důvodu vznikla popelářská služba, která se o problematiku odpadů, a celý jeho proces stará. Avšak v minulosti tomu tak nebylo, takže staré smetiště vsutku obsahovalo vše, co se vyhodilo. Veškerá výrobní i nevýrobní činnost, kterou si v této době umíme vybavit, je doprovázena vznikem odpadů, z nichž část má vlastnosti odpadů zvláštních nebo dokonce nebezpečných. Prvořadým úkolem z hlediska ochrany životního prostředí i z hlediska ekonomického je otázka zneškodňování odpadů nebo jejich racionální využití.

2.3 Druhy odpadů

Jednotlivé druhy odpadů dělíme podle původu na komunální odpady, průmyslové odpady a odpady z těžby. Tyto druhy odpadů jsou dále pak klasifikovány jako obyčejný odpad nebo jako odpad nebezpečný.

a) Komunální odpad

Jak je již výše v pojmech uvedeno, jedná se o veškerý odpad, který vzniká na území obce při činnosti fyzických osob, a který je uveden jako komunální odpad v prováděcím právním předpisu s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob, nebo fyzických osob oprávněných k podnikání. Tento druh odpadu je v rozšířené podobě chápán jako „Odpady z domácností a podobné živnostenské, průmyslové odpady a odpady z úřadů, včetně složek

odděleného sběru“. S tímto odpadem se setkáváme přímo na každém kroku našeho života, především v domácnosti. Komunální odpad v sobě zahrnuje i ty odpady, které je možné vytřídit pomocí sdružených sběrů. To jsou velmi dobře známé barevné kontejnery, sběrné nádoby a další. Vyhazování odpadů do těchto kontejnerů snižuje celkové množství nevyužitelného komunálního odpadu, ale hlavně je možné část odpadu vrátit zpět do oběhu. Pro jednodušší pochopení to lze říci tak, že odpady, které jsou „recyklovatelné“, ale my je vyhodíme do popelnic na směsný odpad, skončí na skládce a ve spalovně.

Komunální odpad by měl být chudší o ty složky, které je možné vytřídit nebo jinak zpracovat či zlikvidovat. Tímto ochuzením komunálního odpadu by se měli zabývat jeho původci, a to tedy občané a firmy.

Komunální odpad se dělí:

- papír, lepenka,
- sklo,
- oděvy,
- textilní materiál,
- zářivky,
- baterie, akumulátory.

b) Průmyslové odpady

Odpady, jež vznikly v průmyslu lze rozdělit na odpady mechanické a odpady chemického charakteru. Pod pojmem mechanický odpad si lze představit nežádoucí množství materiálu na skládkách či ve skladovacích prostorách. Naopak odpady chemického charakteru představují hrozbu pro životní prostředí, hlavně proto, že převážná většina z nich jsou odpady nebezpečné. Nakládání s tímto druhem odpadu spočívá hlavně v jejich vhodné úpravě tak, aby byly omezeny a nejlépe odstraněny jejich nebezpečné vlastnosti.

Cílem zpracování nebezpečného neseparovaného odpadu je vhodným způsobem oddělit nebo přeměnit (fyzikálním či chemickým způsobem) nebezpečné složky v nich tak, aby takto upravený odpad bylo možno dále využít jako druhotnou surovinu. (Dirner a kol., 1997)

Nebezpečné průmyslové odpady lze z pohledu zpracování rozdělit do několika skupin:

- regenerovatelné odpady,
- spalitelné odpady,
- nebezpečné odpady, které lze netoxikovat,
- odpady obsahující těžké kovy a současné kyseliny nebo zásady,
- odpady vyžadující zvláštní sledování nebo třídění před zpracováním,
- odpady, které nelze zpracovat jednoduchým spalováním nebo detoxikací,
- odpady, které lze pouze skladovat (po vhodné úpravě).

c) Nebezpečný odpad

Nebezpečným odpadem lze nazvat ten odpad, který má jednu nebo více nebezpečných vlastností. Má negativní vliv na životní prostředí, zdraví lidí a zvířat. Odpad takového druhu se likviduje speciálním způsobem, nesmí se tak ukládat na skládky ani spalovat v obyčejných spalovnách. K tomuto jsou určeny speciální spalovny, nebo se nebezpečný odpad zpracovává ve specializovaných firmách.

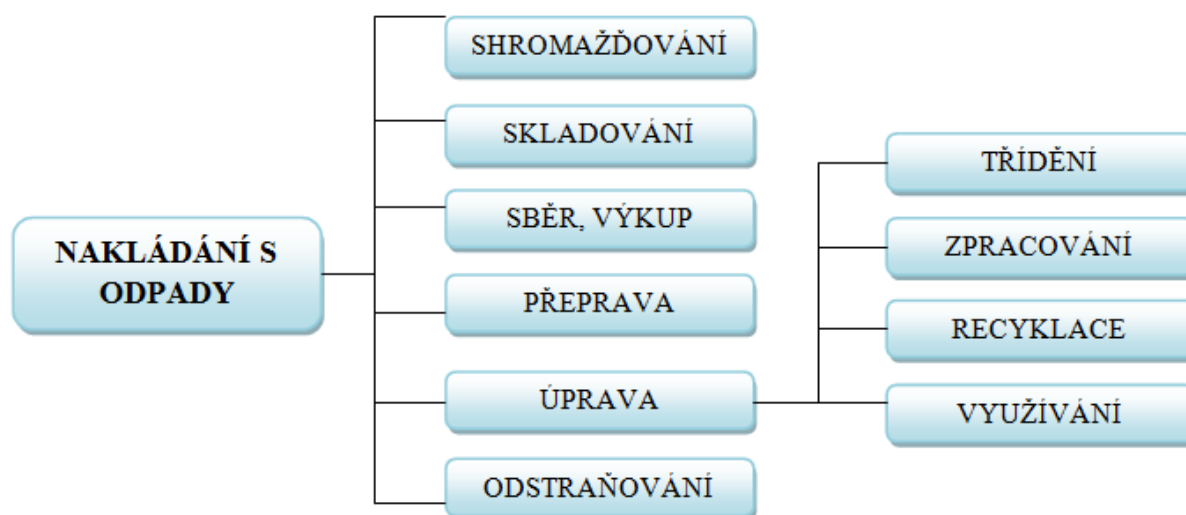
Mezi nebezpečný odpad se řadí:

- syntetické barvy a laky,
- syntetická ředidla,
- autobaterie,
- použité oleje, tuky, ropné produkty,
- louhy, lepidla, kyseliny
- zdravotnický materiál (použité jehly, stříkačky, obvazové materiály atd.),
- chladničky, mrazničky obsahující freony,
- televizní obrazovky, zářivky,
- inkousty a odpad obsahující rtuť. (Hlavatá, 2004)

Nebezpečný odpad je také specifický tím, že může mít jednu z vlastností jako je výbušnost, oxidační schopnost a také vysokou hořlavost. Proto je důležité dbát na to, jak správně nakládat s danými odpady.

2.4 Nakládání s odpady

Proces nakládání s odpady lze definovat jako souhrn činností, mezi které se řadí shromažďování, soustředování, péče o místo skladování, sběr, výkup, přeprava, skladování, úprava a odstraňování odpadů. Na obr. 2.1 je pro přehlednost uvedeno schéma nakládání s odpady.

Obr. 2.1 Schéma nakládání s odpady

Zdroj: Vlastní zpracování dle Fečka, Michanika, Vu, Mucha

V oboru nakládání s odpady by měla politika státu vycházet z toho, že odpad je surovina, díky které je možné získat surovinu nebo druhotnou surovinu a také podle toho jednat.

2.4.1 Shromažďování odpadů

Pod pojmem shromažďování odpadů si lze představit dočasné soustředování odpadu před dalším nakládáním s ním. Je to základní operace v celém oboru nakládání s odpady. Je již známé, že každý původce odpadů je povinen odpady shromažďovat odděleně a utříděné podle jejich druhů. Takto shromážděné odpady jsou dále umístěny na určené místo a původce má také povinnost zabezpečit toto místo. Prostředkem pro shromažďování odpadů je zejména speciální nádoba, kontejner, obal, jímka či nádrž. Dále je nutné, aby tento shromažďovací prostředek nebezpečných odpadů byl vyprázdněn pouze do přepravního obalu určeného pro

nakládání s nebezpečným odpadem. Obaly, jakožto nádoby, pytle a kontejnery, bývají různého provedení, nejčastěji kovové nebo plastové, odlišných tvarů, objemů a také velikostí.

V současné době se vyrábí mnoho rozmanitých nádob na shromažďování odpadů. Tato velká rozmanitost nádob si vyžaduje různorodost odpadů i podmínek, za kterých je shromažďován, včetně místa shromažďování. Nejjednodušší a nejběžnější jsou odpadkové koše přímo v místnostech nebo bytech, které mohou být určeny zároveň jak pro směsný tak i na tříděný odpad. Základní dělení nádob se rozlišuje podle toho, zda se odpad shromažďuje a nakonec přesypává do náležitého dopravního prostředku, nebo zda se v určité nádobě přepravuje s tím, že na stanovišti se pak vždy vymění plná nádoba za prázdnou. Podle toho lze nádoby na odpad rozdělit dle Altmana (1996) na odpadkové nádoby a odpadkové přepravníky.

Odpadové nádoby jsou takové, kde se ukládá domovní odpad tak, aby jej bylo možno řádně uzavřít a odpad z nich při pohybu (manipulaci) nevypadával. Do těchto nádob se nesmí dávat odpad, který má nebezpečné vlastnosti (stavební suť, žhavý popel atd.). Tyto sběrné odpadové nádoby jsou umístěny na stálých stanovištích, které jsou k tomuto účelu vyhrazeny, aby nezpůsobily hygienické nebo estetické závady a byly dobře přístupné jak při naplňování, tak také při vyprazdňování a odvozu. Následné vyprazdňování těchto nádob pak probíhá pomocí ramenových vyklápěčů, na jejichž háky jsou nádoby při vyklápění zavěšeny. (Hlavatá. 2004). V ČR jsou odpadkové nádoby vyráběny z pozinkovaného plechu, jak lze vidět na obr. 2.2. V posledních letech se rozmohlo velké množství nádob vyráběných z plastů, které jsou pro lepší představivost vyobrazeny na obr. 2.3. Nádoby mají širokou škálu velikostí a tvarů. Pro snazší manipulaci jsou tyto odpadové nádoby obohaceny o dvě nebo čtyři kolečka podle velikosti nádoby.

- malé s objemem 110 l
- střední s objemem 110 – 1100 l
- velké s objemem nad 1100 l

Obr. 2.2 Plechová odpadová nádoba malá a střední

Zdroj: www.bezdekov.meva.eu

Obr. 2.3 Plastová odpadová nádoba malá a střední

Zdroj: www.komwag.cz

Dále pak existují **odpadové přepravníky (kontejnery)** a ty jsou využívány převážně v místech s velkým soustředěním odpadů, v místech, kde se krátkodobě vyskytuje objemný nebo těžký odpad (rekonstrukce domů). Dále lze tyto kontejnery najít v oblastech, kde nejsou zavedeny normalizované nádoby a pravidelný svoz, a slouží také ke shromažďování a přepravě objemného odpadu jako doplněk menších nádob, do kterých nelze objemný odpad ukládat. Jak takový odpadový přepravník vypadá, si lze prohlédnout na obr. 2.4.

Obr. 2.4 Odpadový přepravník (kontejner)

Zdroj: www.odvozodpadu-izap.cz

- malé s objemem do 1100 l
- střední s objemem 1100 – 5000 l
- velké s objemem nad 5000 l

Kromě toho, že jsou odpady shromažďovány do jednotlivých nádob, k tomu určených, prochází také dalšími procesy a to například skladováním. Tento proces je popsán v další podkapitole s názvem „skladování odpadů“.

2.4.2 Skladování odpadů

Sklady a skladovací prostory pro účel skladování odpadů musí odpovídat dané stavební dokumentaci a musí být vybudovány za stejných podmínek jako každá jiná stavba. Jednotlivé skladovací prostory pro nebezpečné odpady musí být odděleny a utěsněny tak, aby se zabránilo mísení jednotlivých druhů a kategorií nebezpečných odpadů, jejich nechtěnému úniku do životního prostředí, znehodnocení či zneužití nebo krádeži. Sklady s tímto nebezpečným odpadem musí být suché, dobře větrané a s dostatečným osvětlením. Provoz samotného skladu se řídí provozním řádem, ve kterém musí být uveden seznam skladovaných odpadů, způsob skladování, maximální množství skladovaných odpadů u jednotlivých druhů, způsob evidence, zajištění bezpečnosti a hygieny práce, a také postupy v případě, že by nastala havárie. (Fečko, Michaniak, 2010)

Jak již bylo uvedeno, nakládání s odpady zahrnuje spoustu procesů. Dalším z nich je sběr a výkup odpadů.

2.4.3 Sběr a výkup odpadů

Samotnému využívání nebo zneškodňování odpadů předchází činnost sběru a výkupu odpadů. Sběr odpadů je označení pro shromažďování odpadů a slouží k dalšímu nakládání s ním. Naopak pak výkup odpadů znamená sběr odpadů, který je prováděný za úplatu. Je-li sběr oddělený, neboli separovaný, jedná se o sběr odpadů, který je odděleně shromažďován a přepravován podle jednotlivých složek nebo látkových surovin odpadů s cílem využití nebo zneškodnění.

Veškerý odpad je třeba na určené místo nějak doručit/dovézt a to je jeden z dalších procesů, jenž celkový proces nakládání s odpady obsahuje. Proto je třeba si tuto oblast přiblížit. Této části se věnuje další podkapitola.

2.4.4 Přeprava odpadů

Hlavním úkolem přepravy je dodat přepravované zboží do cílového místa, aniž během toho bylo poškozeno životní prostředí. Jedná se o dopravu odpadů z místa jeho vzniku (domácnost) na místo soustředování (místo nádob). Ale zahrnuje to také přepravu odpadů z místa soustředování na místo zneškodňování.

Druh přepravy odpadů lze rozčlenit dle různých hledisek, přičemž nejběžnější rozdělení je dle Altmana (1996):

a) podle přepravní vzdálenosti – to znamená vzdálenost mezi centrem výskytu odpadů a místem zneškodnění lze přepravu odpadů organizovat jako jednofázovou, dvoufázovou a vícefázovou. V ČR je více využívána přeprava jednofázová, zatímco v zahraničí je více používána přeprava vícefázová. Tato vícefázová přeprava je rozdělená do více na sebe navazujících částí, kdy v první fázi dochází ke sběru odpadů svozovým odpadkovým automobilem, který daný odpad převáží do překládací stanice. Následující, a to druhá fáze, zahrnuje velkoobjemové návěsy, které z překládací stanice dopravují odpad po silnici dále na skládku. A pokud existuje i další fáze, tak je to taková, kde je odpad v překládací stanici lisován nebo nakládán do přepravníků a dále přepravován pomocí lodí do dalších stanic a odtud je pak odvážen automobily na místo zneškodnění.

b) podle použitého dopravního prostředku – to znamená, jakým způsobem (prostředkem) je odpad přepravován z místa A do místa B. Nejběžnějším způsobem přepravy odpadů je doprava pomocí automobilů. V zahraničí se používá také doprava lodní nebo železniční. Tato lodní a železniční přeprava se používá jako součást již výše uvedené

vícefázové přepravy. Odpady jsou přepravovány v kontejnerech (přepravních) nebo ve slisovaných balících.

V ČR je nejvíce využívána přeprava pomocí automobilů. Pro tuto dopravu se používají velmi různé speciálně konstruované automobily. Mezi nejznámější používané automobily se řadí:

- **Svozové odpadové automobily** – ty slouží po odvoz odpadků shromažďovaných ve standardizovaných odpadkových nádobách
- **Nosiče přepravníků** – ty slouží pro odvoz odpadků shromažďovaných v odpadkových přepravnících
- **Přepravní odpadové automobily** – ty slouží pro dálkovou přepravu odpadků z překládacích stanic

V momentě, kdy se daný odpad dostane na místo určení, nastává otázka co s ním dále. Existuje mnoho způsobů jak odpad zpracovat, a právě tyto postupy zpracování v sobě zahrnuje další kapitola s názvem „Technologie zpracování odpadů.“

2.5 Technologie zpracování odpadů

Pro zpracování odpadů existuje celá řada technologií. Některé z technologií jsou použitelné jak pro využití, tak také pro odstranění odpadů, podle toho jakou povahu odpady mají a podle cílů jejich zpracování. S komunálním odpadem se nakládá níže popsanými způsoby.

2.5.1 Recyklace odpadů

Tento pojem je v posledních letech velmi známým a oblíbeným. Stále více lidí přemýšlí nad tím, co všechno vyhazuje a co všechno by se z vyhozeného odpadu dalo nějakým způsobem znovu upotřebit, jinak řečeno zrecyklovat. Podle Kuráše, 2008 se nejedná o žádnou převratnou novinku. Už v 19. století se používal starý papír a zbytky textilií pro výrobu papíru.

Recyklace odpadů tedy znamená znovuvyužití surovin v nich obsažených. Pomocí recyklace tak dochází k úspoře přírodních surovinových zdrojů, paliv, materiálů a také energie. Což má vliv na omezování znečištění životního prostředí. To neznamena, že by recyklace nějak chránila životní prostředí nebo přírodu. Jedná se pouze o omezení nutnosti

těžby, rafinace nebo výroby některých surovin. Zjednodušeně lze konstatovat, že se jedná v podstatě o technologický proces, kterým se snaží z odpadního materiálu A vytvořit znovu materiál A. A nejlepší by bylo, kdyby znovu vytvořený materiál byl ve stejné kvalitě jako původně.

Proces recyklace se skládá z několika kroků, jež na sebe navazují, a které mají za následek vznik druhotné, jinak řečeno recyklované suroviny. Prvním krokem před samotnou recyklací je vyřídění jednotlivých složek odpadů, pak se odpady upraví (vyčistí, odmastí, nadrtí) a vytvoří se z nich materiál, který je použitelný pro další výrobu. Nejčastějším materiálem, který je recyklován bývá sklo, papír, plast, kovy a další složky odpadu, které lze běžně třídit. Na každý druh odpadu typu sklo, papír, plast existují přesně označené kontejnery.

Recyklace papírů

K recyklaci papíru slouží modré kontejnery. Papír, na který jsou určeny tyto kontejnery, tedy nezamaštěný ani jinak neznečištěný, je možné recyklovat až sedmkrát. Papír, který je slisovaný, dále poslouží k výrobě nového papíru. Tímto způsobem se dá znovu vyrobit například novinový papír, obaly na vajíčka, toaletní papír, lepenkové krabice atd. Papíry, jež jsou odkládány do speciálního modrého kontejneru, jsou z mnoha různých druhů papírů. Každý druh papíru se jinak zpracovává. Proto je zapotřebí sběrový papír dále dotřídit na jednotlivé druhy. Tento proces roztřídění probíhá na roztřídovací lince, kde je pás, po tomto páse se papír pohybuje a pracovníci podél pásu z něj vybírají jednotlivé druhy papíru. Mnohdy se na páse objeví také odpady, které mezi papír nepatří. Tyto odpady pochází od nezodpovědných občanů. Roztříděný papír se lisuje dále do balíků a odváží se ke zpracování do papíren. (Třídění odpadu.cz, 2017)

Recyklace plastů

K recyklaci plastu slouží známé žluté kontejnery. Do tohoto kontejneru (popelnice) nepatří mastné a znečištěné obaly, plastové trubky, podlahové krytiny, plastové nádoby od olejů a chemikálií. Po ručním roztřídění plastů na speciální lince vznikne několik skupin, které se dále zpracovávají zvlášť. Z PET láhve se dále vyrábějí vlákna, která jsou používána jako výplň do zimních bund, spacáků nebo se přidávají do zátěžových kobereců. Dále pak z mikrotenových sáčků nebo igelitek se znovu vyrábí fólie a pytle na odpady. Každý druh plastů je zpracováván odlišnou technologií, protože mají různá složení a vlastnosti. (Třídění odpadu.cz, 2017)

Recyklace skla

Tak jako papír a plast mají své speciální kontejnery, tak také sklo má svůj, jasně daný kontejner a to zelené barvy. Skleněné odpady ze zelených kontejnerů se nejprve přetřídí ručně a jsou odstraněny nečistoty. Dále pak střepy putují na speciální automatickou linku, kde už vše řídí počítač a zajistí čistotu vytríděného skla. Barevné sklo se odváží ke zpracování do skláren. Dále se vytríděné sklo rozdrtí a přidá se do výchozí směsi k výrobě nového skla. Díky tomuto se ušetří nejen energie, ale také suroviny. Obrovskou výhodou je, že se sklo dá roztavovat opakovaně a tím se zajišťuje v podstatě neomezená možnost recyklace. Z recyklovaného skla se vyrábí znovu láhve na minerálky a pivo, popřípadě jiné skleněné výrobky. (Třídění odpadu.cz, 2017)

Recyklace nápojových kartonů

Kontejner pro nápojové kartony bývá většinou oranžové barvy, ale není to podmínka. Důležité je označení kontejneru nálepkou sbírané komodity. Může se tedy jednat o žlutou nádobu s oranžovou nálepkou označenou „nápojové kartony“. Do tohoto kontejneru patří krabice od džusů, mléka, vína, které je potřeba před vhozením do kontejneru sešlápnout.

2.5.2 Skládkování

Skládkování je způsob odstraňování odpadů, při kterém jsou odpady zaváženy cíleně na skládku, hutněny a pravidelně překrývány interním materiálem. Technologie skládkování je natolik zapracována, že lze odpady ukládat do půdy bez obav, že vzniknou jakékoliv zdravotní problémy. V naší zemi se skládkováním odstraňuje převážná část odpadů, i když se postupně rozšiřují nové způsoby a technologie pro odstranění odpadů, včetně recyklace nebo regenerace některých složek odpadů. I přes to, že skládkování je nejméně žádoucí forma odstranění odpadů, počítá se s tím, že i nadále to bude nejrozšířenější způsob pro jejich odstraňování, pokud se rapidně nezvýší náklady na skládkování. (Kuraš, 2008)

Moderní skládky jsou náročnými stavbami a musí splňovat opatření, která by zabránila ohrožování životního prostředí. Skládka odpadů je stavební projekt, který slouží k ukládání odpadů za účelem jejich odstranění. Často bývají skládky budovány na místě, kde již kdysi skládka byla.

Skládkování jakožto konečný způsob zneškodňování odpadů se stává ekologicky a provozně stejně náročným, jako systémy nakládání s odpady jako je úprava, drcení, třídění nebo spalování odpadů. Je třeba skládkování věnovat obrovskou pozornost už od etapy vyhledávání až po provoz a ukončení skládkování a následnou rekultivaci. Celé provozování

sklárky se řídí provozním řádem. Jedná se o soubor pokynů, předpisů a technické dokumentace potřebný pro samotný provoz sklárky, kterými se provozovatel a všichni uživatelé musí řídit při svých činnostech, souvisejících s provozováním sklárky.

2.5.3 Spalování

U spalování odpadů se jedná o kontrolovatelný proces jejich oxidace při vyšší teplotě. Zneškodňování odpadů metodou kontrolovaného spalování je většinou prováděno ve speciálně přizpůsobených zařízeních, které známe pod názvem spalovny odpadů. (Kreníková, 2000)

Spalovny odpadů se pak třídí do kategorií podle toho, jaký druh odpadu je zde spalován. Existují tak spalovny komunálního odpadu, spalovny nebezpečného odpadu a spalovny ostatní.

2.5.4 Biologický způsob

Bioodpad nemá nic společného s biopotravinami, jak je dnes zkratka bio spojována. Jedná se naopak o zbytky z kuchyně nebo veřejného či neveřejného stravování. Nemusí se však nutně jednat pouze o zbytky potravin, ale je to například také posekaná tráva, uřezané větve, zbytky zemědělské výroby, dřevo apod.

Jak uvádí Hlavatá, 2008 je to všechno odpad biologického původu. Tento biologický odpad tvoří významnou část komunálních odpadů. Nakládání s ním může negativně i pozitivně ovlivňovat životní prostředí. Při skladování tohoto odpadu se postupně uvolňují plyny. Mezi hlavní plyn, který se při tom uvolňuje, patří metan, který se řadí mezi skleníkové plyny a napomáhá tak skleníkovému efektu. Převážná část tohoto odpadu je určena k materiálovému nebo energetickému využití. Pomocí rostlinných živin a organické hmoty, které biologický odpad obsahuje, je možné tyto látky stabilizovat a výhodně navracet zpět do přírodního koloběhu jako hnojivo. Bioodpad lze znát také pod krycím názvem BRKO a BRO.

Zkratku **BRKO** používají **biologicky rozložitelné komunální odpady**. Jde zejména o odpady biologického původu z domácností, firem, úřadů, úpravy veřejné zeleně atd.

Naopak zkratku **BRO** mají **biologicky rozložitelné odpady** a to jsou kompostovatelné odpady z tzv. prvovýroby v zahradnictví a zemědělství. Dále jsou to pak veškeré odpady z dřevovýroby, výroby papíru a kožedělného průmyslu. V neposlední řadě se může také jednat o některý odpad ze stavebnictví nebo odpad z čištění odpadních vod.

Výše uvedenými procesy se v našem regionu zabývá jedna velice známá společnost, která byla také vybrána pro tuto diplomovou práci. Popis a procesy této společnosti jsou uvedeny níže.

2.6 Situační analýza

Situační analýza je souhrnná metoda, která slouží ke zkoumání jednotlivých částí a vlastností vnějšího prostředí, tedy prostředí ve kterém společnost podniká a které ovlivňuje její činnost a také zkoumání interního prostředí firmy a její schopnosti tvořit a prodávat výrobky či služby pomocí využití podnikových zdrojů. Hlavním přínosem této analýzy je dle Vebera (2009) identifikace vývojových trendů, vyvarování se minulým chybám a možnost navázat na předchozí úspěchy.

Základem provedení situační analýzy je nalezení ideálního poměru mezi příležitostmi, které se nabízí ve vnějším prostředí a jsou pro firmu přínosné a mezi schopnosti a zdroji, které má společnost k dispozici. Analýza prostředí podniku zahrnuje postupně vnější prostředí organizace a pak také vnitřní prostředí organizace.

Dle Boučkové a kol. (2003), *„Na chování daného organismu působí kladným, ale i záporným způsobem určité vlivy, které se označují jako faktory prostředí a které rozhodují o jeho současném stavu i o dalším následném vývoji. Má-li být organizace úspěšná, musí tyto faktory analyzovat, poznat směr jejich působení a využívat je, tedy přizpůsobit své chování jak současnému, tak i očekávanému vývoji prostředí, v němž existuje.“*

2.6.1 Analýza vnějšího prostředí

Vnější vlivy lze charakterizovat jako síly a instituce vně organizace, které mohou potencionálně ovlivňovat její výkonnost. Analýza okolí podniku je pro firmu přínosná, jelikož přináší informace o její pozici v prostředí, v němž působí a zároveň poskytuje prostor pro včasnou reakci na změny v rozsahu celosvětového vývoje. Mallya (2007) pak tvrdí, že smyslem analýzy vnějšího prostředí je určit, jaké existují hrozby a příležitosti, které mohou podnik v budoucnosti ovlivnit.

Analýza makrookolí

Makrookolí podniku zahrnuje faktory, které podnik ovlivňují, ale podnik je nemůže nijak ovládat. Toto makrookolí vytváří podmínky, za kterých podniky na určitém území

fungují. Pro sestavení analýzy makrookolí podniku existuje několik nástrojů. Mezi nejpoužívanější však patří analýza PEST a v některých případech lze také použít analýzu 4C.

PEST analýza je užitečným a účinným nástrojem pro pochopení vnějších procesů a jejich vlivů na makrookolí a jednotlivé subjekty, které v něm fungují. Analýza nazývaná PEST je přehledný nástroj, protože rozčleňuje všechny faktory do 4 základních skupin, jejichž počáteční písmena tvoří název této metody. Srpová (2010) dělí 4 faktory takto:

- **Politické a legislativní faktory** - představují pro podnik velké příležitosti, ale i významné ohrožení. Jelikož politická omezení se dotýkají každého podniku a podnikatele prostřednictvím daňových zákonů, regulace exportu a importu, cenové politiky, ochrany životního prostředí a mnoha dalších. Politické a legislativní faktory však nemusí být pro podnikatele až tak špatné. V mnoha případech vláda podporuje řadu exportů, čímž podnikatele podporuje. Naopak však mnoho zákonů a právních vyhlášek omezuje prostor pro podnikání a tím samotné podnikání komplikují.
- **Ekonomické faktory** – vyplývají z ekonomické podstaty a základních směrů ekonomického rozvoje a jsou charakterizovány stavem ekonomiky. Z toho plyne, že podnik významně ovlivňuje vývoj makroekonomiky státu. (Sedláčková, 2006) Za základní ukazatele makroekonomického okolí se považuje míra ekonomického růstu, úroková míra, míra inflace, daňová politika, směnný kurz. Tito ukazatelé vyplývají z ekonomického stavu země a z hospodářské politiky státu. Je třeba si uvědomit výše uvedené ukazatelé a zajistit, aby byla správně určena síla jejich působení na danou organizaci a počítalo se tak s danou silou při plánování určité strategie.
- **Sociálně – kulturní faktory** – odrážejí vlivy spojené s postoji a životem obyvatelstva a jeho strukturou. Keřkovský (2002) zmiňuje, že mezi nejdůležitější faktory se řadí životní styl, životní úroveň, hodnotové stupnice a postoje lidí. K těmto faktorům pak přidává ještě Kaplan a Norton (2010) další faktory a to demografické poměry, školství, podnikatelský ruch, trávení volného času. Sociální a kulturní faktory svým způsobem tlačí na podniky vyrábět kvalitnější výrobky a nabízet lepší služby, než jaké nabízí jejich konkurence. Vše je dáno rostoucí životní úrovni a vyššími potřebami obyvatelstva.

- **Technologické faktory** – informují podnik o technických a technologických změnách, a to hlavně proto, aby se podnik vyhnul zaostalosti a prokazoval aktivní inovační činnost. Změny mohou v této oblasti náhle ovlivnit okolí, v němž se podnik pohybuje. Strategické zaměření na technický rozvoj v oblasti výrobků je velmi významné hlavně pro firmy sledující diferenciací obchodní strategii. Je tomu tak hlavně proto, že tyto firmy s odlišnou obchodní strategií využívají jako svou hlavní konkurenční zbraň exkluzivní charakter svých výrobků, za které pak inkasují vyšší ceny než konkurenti.

Analýza mikrookolí

Mikrookolí je často označováno jako odvětvové okolí a zahrnuje vlivy a okolnosti, které může podnik svými aktivitami ovlivňovat. Cílem této analýzy mikrookolí není definovat všechny faktory, které na podnik působí, ale identifikovat základní hybné síly, jenž v odvětví působí a ovlivňují tak činnost podniku. Jakubíková (2013) tvrdí, že podnik je v rámci odvětví, v němž působí, ovlivňován hlavně zákazníky, dodavateli a konkurenty.

Zákazníci – je to zákazník, který vstřebává výstupy organizace. Zákazníci tak představují pro organizaci potencionální nejistotu. Je to dáno tím, že se jejich vkus mění a s postupem času mohou být nespokojeni jak s výrobky, tak také se službami organizace. Základním úkolem organizace v této oblasti, je zjistit, kdo jsou její zákazníci a jaké potřeby a očekávání mají. Stejně tak se musí zajímat o to, kdo by mohl být jejich potencionální zákazník a proč se jim doposud nestal.

Dodavatelé – většinou si lidé myslí, že se jedná pouze o organizace, které dodávají materiál a zařízení dané společnosti. Ale dodavatelé jsou také ti, kteří poskytují finanční vstupy a pracovní síly. Z hlediska vztahu dodavatel – odběratel je velmi důležitý vztah obou stran. Pozice odběratel je silná, když se jedná o velký odběratelský podnik, který může představovat významnou část obchodu dodavatele. Relativní sílu dodavatelů lze lépe vypořádat na základě Porterova modelu konkurenčního prostředí, avšak platí, že mezi klíčové prvky v posuzování kvality dodavatelů patří schopnost pravidelně inovovat.

Konkurenti – podnikový management by si měl v rámci analýzy konkurentů uvědomit, jaké jsou klíčové faktory úspěchu vlastního podniku a konkurence. Může se jednat jak o konkurenty z hlediska cen, nabízených služeb tak také nových produktů. Pro udržení či zlepšení současné pozice jakou má společnost na trhu, je zásadní pečlivě sledovat vývoj

konkurenčních firem a následně pak provádět taková opatření, která povedou k naplnění záměru.

Nátlakové skupiny – ovlivňují možnost rozhodování manažerů. Proto je třeba s nimi počítat a umět na ně správně reagovat.

2.6.2 Analýza vnitřního prostředí

Analýza vnitřního prostředí podniku zkoumá vlastní výkonnost a způsobilost organizace. K tomu, aby byla pro podnik vytvořena optimální strategie, je zapotřebí se po analýze vnějšího okolí podniku orientovat také na analýzu vnitřního prostředí. Hlavním cílem této vnitřní analýzy prostředí je odhalit silné a slabé stránky podniku a prozradit veškeré konkurenční výhody, které má k dispozici. Existuje však rozdíl mezi malou a velkou firmou v tom, jak rychle dokážou reagovat na vzniklé změny, které na trhu vznikají. Velký podnik má obrovský finanční obrat, ale není schopen rychle reagovat na změny. Naproti tomu malý podnik je schopen rychle reagovat na vzniklé změny.

Vnitřním prostředím podniku lze nazvat bezprostřední okolí podniku, přičemž sám podnik je v něm základním stavebním prvkem. Analýza vnitřního prostředí se tedy hlavně soustředí na veškeré kontrolovatelné prvky uvnitř daného podniku a obsahuje zejména analýzu materiální, nemateriální, finanční a lidskou. Mallya (2007) tvrdí, že k tomu, aby byla identifikace prvků úspěšná, je nezbytné analyzovat faktory, kterými jsou:

- marketingové a distribuční faktory,
- faktory vědecko – technického rozvoje,
- výrobní faktory,
- faktory podnikových a pracovních zdrojů,
- faktory finanční a rozpočtové.

Marketingové a distribuční faktory

Rozhodující oblast v podnikání dnešní doby představuje marketing, a to i navzdory tomu, že důležitost marketingových faktorů je pro jednotlivé podniky rozdílná. Klíčovou roli zastává marketingový mix, jehož faktory lze označit jako „4P“.

- product (produkt),
- price (cena),

- place (místo),
- promotion (propagace).

Vedení společností by mělo mít schopnost rozpoznávat přání zákazníků, segmentovat trh, reagovat na změny preferencí a předvídat budoucí potřeby trhu. Je to jeden z nejvýznamnějších úkolů v rámci marketingových aktivit společnosti.

Produkt – je základním nástrojem marketingového mixu, a je rovněž základem celého podnikání. Podle Kotlera a Kellera (2013) lze za produkt označit jakoukoliv nabídku, která dokáže uspokojit potřebu nebo přání zákazníka. Důležitá je hlavně atraktivita pro zákazníka, přičemž mezi jednotlivé komponenty se řadí jakost, značka, design, balení, záruky, vlastnosti a výnosy.

Cena – je oblíbeným nástrojem marketingového mixu. Jedná se o částku, kterou musí zákazník za požadovaný produkt zaplatit. Lze ji také označit jako souhrn všech hodnot, které zákazník vymění za užitek z produktu. Společnost se tak musí zaměřit na cenovou politiku, do které se řadí stanovení ceny, cenová strategie, politika slev a platební podmínky.

Místo – lze chápat jako umístění podniku. Je to jedno ze zásadních rozhodnutí při jeho založení, neboť se jedná o dlouhodobé rozhodnutí, které výrazně ovlivňuje odbyt produktu.

Propagace – je závěrečným nástrojem marketingového mixu. Zahrnuje činnosti, pomocí kterých chce firma seznámit zákazníky se svými produkty. Hlavním úkolem propagace je maximálně rozšířit povědomí o podniku a oslovit co nejvíce potencionálních zákazníků.

Faktory vědecko – technického rozvoje

Vědecko – technický rozvoj přispívá k vytváření konkurenčních výhod organizace a to především ze dvou důvodů. Jedním je optimalizace výrobního procesu, což vede ke snižování výrobních nákladů a stanovení výhodnější cenové politiky firmy. Druhým důvodem je fakt, že pomáhá vytvořit nové či zdokonalit stávající výrobky/služby pro daný trh. Výzkum a vývoj musí provádět zaměstnanci společnosti, přičemž důležitou roli hraje spolupráce na různých projektech. Celková analýza faktorů vědecko – technického rozvoje by měla být podle Keřovského a Vykypěla (2002) zaměřena na kritéria typu:

- pracovní prostředí a vhodnost pro kreativitu a inovace,

- úroveň výzkumu a vývoje – inovační síla firmy,
- možnost využití starých/nových materiálů,
- schopnost provádět efektivní technologické předpovědi a odhadovat vývoj v oboru.

Výrobní faktory

Velmi důležitým úkolem managementu organizace v oblasti řízení výroby je zkoumat hlavně následující faktory:

- dostatečnou výrobní kapacitu z hlediska tržní poptávky,
- účinnost využití výrobních zařízení,
- úroveň výrobních nákladů ve srovnání s konkurenty,
- flexibilita výroby podle požadavků zákazníků a mnohé další. (Mallya, 2007)

Faktory podnikových a pracovních zdrojů

Touto analýzou, tedy analýzou podnikových a pracovních zdrojů společnost zjišťuje to, jak funguje, jakou má strukturu a jestli má kvalitní pracovníky na těch správných místech. Konkurence však může výrazně ovlivnit tyto faktory:

- image a velikost firmy v rámci oboru,
- kvalitu zaměstnanců a schopnost vedoucích pracovníků,
- plánovací a kontrolní systémy organizace,
- účinnost organizační struktury. (Mallya, 2007)

Faktory finanční a rozpočtové

Hlavním smyslem analýzy finančních a rozpočtových faktorů je zjistit, jaká je finanční pozice a kvalita řízení financí ze strany společnosti. Významnou část finančního řízení podniku tedy zaujímají finanční analýzy. Ta má za úkol komplexně vyhodnotit ekonomickou situaci podniku, posoudit vyhlídky do budoucnosti a připravit opatření, která povedou ke zlepšení ekonomické situace a vůbec k celkové prosperitě podniku.

Existují také metody zabývající se analýzou vnitřního prostředí, jejichž hlavním cílem a tedy i jejich výsledkem je určení silných a slabých stránek v daném podniku. (Sedláčková, Buchta, 2006)

Situační analýza vnitřního prostředí

Pokud mezi základní manažerskou kompetencí patří vytváření rovnováhy mezi vnějším a vnitřním prostředím, pak musí management neustále sledovat a analyzovat vnitřní prostředí, vymezit klíčové faktory, potenciály úspěchu a na změny v tomto prostředí reagovat. Konkrétním cílem celé situační analýzy je pak definovat silné a slabé stránky organizace a pozici organizace na trhu či v odvětví.

Silné stránky vyjadřují to, v čem je daný podnik lepší než ostatní, kde dosahuje bez zvláštního vynaložení sil lepší výsledky než konkurence nebo má úspěchy tam, kde ostatní firmy neměly. Jsou to významné vlastnosti podniku a výrobků/služeb, které jsou jako významné vnímané a posuzované zákazníkem. Dále jsou to pak také přednosti, které zajišťují dlouhodobý rozvoj organizace.

Slabé stránky naopak vyjadřují to, v čem je daný podnik horší než ostatní a kde dosahuje horších výsledků než konkurence. Podnik by se měl zaměřit na minimalizaci svých slabých stránek a snažit se zesílit své silné stránky.

Celá strategická analýza by měla být završená diagnózou klíčových silných stránek, slabin, hrozeb a příležitostí. Je tedy důležité identifikovat a ocenit všechny faktory a tím pádem určit hlavní strategické postavení podniku, jeho konkurenční výhody a klíčové faktory úspěchu, které následně budou sloužit jako stavební kameny, na kterých bude postavena celá strategie organizace. K této formulaci slouží SWOT analýza.

2.7 SWOT analýza

SWOT analýza je komplexní metoda kvalitativního vyhodnocení klíčových činitelů vnějšího a vnitřního prostředí. Podává informace o silných a slabých stránkách, stejně tak o možných příležitostech a hrozbách. Cílem každé organizace by měla být snaha omezit své slabé stránky a podporovat své silné stránky, využívat příležitostí a snažit se předpokládat případné hrozby, jež mohou nastat. K tomu všemu je zapotřebí mít dostatek kvalitních informací z firmy i jejího okolí. (Kozel, 2006)

Velmi často je však obtížné určit přesnou hranici mezi příležitostí a hrozbou pro podnik a také naopak. Na základě porovnání příležitostí a hrozeb vnějšího prostředí a silných a slabých stránek vnitřního prostředí vznikají v matici čtyři možné skupiny strategií pro reagování podniku na změny vnějšího prostředí. Mezi zmíněné strategie se řadí:

- Strategie SO – tento kvadrant je pro podnik nejvíce žádoucí, podnik naráží na několik příležitostí a zároveň na spoustu silných stránek, které může nabídnout. Výstupem je pak agresivně orientovaná strategie. Jinak také označována jako „max-max“. Silné stránky jsou zde v harmonii s příležitostmi.
- Strategie ST - v tomto kvadrantu se střetává silná stránka podniku spolu s hrozbami. Tato strategie předpokládá maximální využití silných stránek, aby byly eliminovány hrozby. Jinak se tato strategie nazývá také jako „min-max“. Je třeba včas identifikovat hrozby a pomocí silných stránek je přeměnit na příležitosti. Výstupem je pak diversifikační strategie.
- Strategie WO - lze také nazvat jako „min-max“. Podnik se potýká s velkými příležitostmi, ale zároveň se musí poprat se svými slabými stránkami. Je nutné, aby se podnik snažil odstranit své slabé stránky za pomoci příležitostí, jež jsou mu trhem nabízeny
- Strategie WT – je poslední ze všech strategií. Jedná se o strategii, která je pro podnik nejméně příznivá a bývá také označována jako „min-min“. Podnik se zde nachází v situaci, kdy čelí svým slabým stránkám a zároveň i hrozbám, které na něj z okolí působí. V této situaci podnik zaujímá spíše defenzivní strategii, která často směřuje k opuštění pozice na trhu. (Sedláčková, 2006)

Vnitřní prostředí Vnější prostředí	Silné stránky (Strengths)	Slabé stránky (Weaknesses)
Příležitosti (Opportunities)	Strategie SO (maxi-maxi)	Strategie WO (mini-maxi)
Hrozby (Threats)	Strategie ST (maxi-mini)	Strategie WT (mini-mini)

Obr. 2.5 Matice SWOT
(Zdroj: Pošvář, Erbes, 2008)

K tomu, aby byla celá SWOT analýza správně provedena, je třeba dodržovat několik pokynů. Je důležité co nejpřesněji definovat jednotlivé faktory, správně zařadit a volit zhruba

pět klíčových položek z každé kategorie. K tomu, aby se předešlo zkreslení výsledků kvůli subjektivním výsledkům, je zapotřebí týmová práce.

Jednou z používaných metod analýzy vnitřního prostředí je metoda IFE. Tato metoda zobrazuje faktory vnitřního prostředí a stanovuje jejich sílu vlivu, tzn. vždy váhu a známku pro jednotlivý faktor. Stejný postup má také matice EFE, která se zabývá faktory vnějšího prostředí. Jedná se tak o analytickou techniku navazující na SWOT analýzu, která se, jak je výše uvedeno, zaměřuje na charakteristiku klíčových faktorů ovlivňujících strategické postavení podniku.

2.8 Charakteristika vybrané společnosti

Obr. 2.6 Logo společnosti OZO Ostrava

(Zdroj: www.ozoostrava.cz)

Při charakteristice vybrané společnosti vycházel autor diplomové práce z informací, jež společnost zpřístupnila na svých webových stránkách, tak také ze zdrojů interních. Společnost OZO Ostrava s.r.o. (dále jen OZO Ostrava) se může pyšnit svou historií, která sahá až do roku 1949. Právě v tomto roce vznikla z bývalé rozpočtové organizace TAZSMO Ostrava (Technické a zahradní služby města Ostravy). Rozpočtová organizace zajišťovala svoz a skládkování odpadu z města a okolních obcí a prováděla pro město Ostrava veškeré zahradní a sadové úpravy. Po roce 1990 byla rozpočtová organizace přeměněna na organizaci příspěvkovou a poté, přesněji 2 listopadu 1994, byla zapsána u Krajského soudu v Ostravě jako společnost s ručením omezeným. V roce 2002 byl získán certifikát systému řízení jakosti ČSN ISO 9001 a v Ostravě – Kunčicích se vybudovalo centrum odpadové výchovy. V následujícím roce pak proběhla instalace zařízení na výrobu elektrické energie ze skládkového plynu. Zkratka OZO nyní znamená „odvoz a zpracování odpadů“. (O společnosti OZO Ostrava, 2017)

Obchodní firma: OZO Ostrava s.r.o.

Právní forma: Společnost s ručením omezeným

Sídlo společnosti: Ostrava, Frýdecká 680/444, PSČ 719 00

Datum zápisu: 2. listopadu 1994

Identifikační číslo: 62300920

Počet zaměstnanců: 314 zaměstnanců

Základní kapitál: 294 206 000,- Kč

Veškerá výše uvedená data jsou aktuální ke dni 3. března 2017.

2.8.1 Předmět podnikání

V současnosti je společnost OZO Ostrava právě jednou z těch, která zajišťuje komplexní služby v oblasti odpadového hospodářství pro přibližně 400 tisíc obyvatel Moravskoslezského kraje. Primární činnosti společnosti je sběr, svoz, třídění, využívání a odstraňování komunálních, neboli také nebezpečných, průmyslových a živnostenských odpadů z měst a obcí. Dále se společnost OZO Ostrava zabývá výrobou náhradního paliva pro cementárny z odpadů, tříděním a lisováním plastů, výrobou elektřiny a ekologickou výchovou. Primární služby zajišťuje OZO Ostrava s využitím vlastního vozového parku a dalších technických zařízení, jež zabezpečují efektivní průběh výše uvedených činností. Svou vlastní skládku odpadů má společnost v Ostravě – Hrušově, která tak umožňuje bezpečné skladování odpadů bez negativních vlivů na životní prostředí. Nedílnou součástí této skládky je zařízení na jímání bioplynu, který je dále využíván k výrobě elektřiny.

Předmět podnikání jsou tedy tyto činnosti:

- výroba plynu,
- distribuce plynu,
- podnikání v oblasti nakládání s nebezpečnými odpady,
- opravy silničních vozidel,
- provádění staveb, jejich změn a odstraňování,
- činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence,
- montáž, opravy, revize a zkoušky elektrických zařízení a další (Výroční zpráva společnosti OZO Ostrava, 2016).

2.8.2 Vize, poslání a hodnoty společnosti

Společnosti OZO Ostrava si přeje být lídrem v oblasti nakládání s odpady. Při této práci se snaží aplikovat špičkové a efektivní metody svozu, zpracování a následné využívání odpadu. Občanům města Ostravy, regionu a podnikatelské sféře poskytuje všestrannou službu v oblasti nakládání s odpady.

Potřeby svých zákazníků pracovníci OZO Ostrava předvídají, mají před nimi náskok připravenosti. Jednají s nimi vstřícně, srozumitelně a korektně. Veškeré sliby a závazky jsou společnosti plněny. OZO Ostrava je si plně vědoma svých kvalitních zaměstnanců a ví, že právě tito zaměstnanci jsou konkurenční výhodou. Pozitivní myšlení společnosti pomáhá na cestě k lepším úspěchům. Nedílnou součástí firmy je také velký důraz na čistou budoucnost. V OZO Ostrava vědí, jak s odpadem dále naložit. V odpadu vidí materiál pro další využití. K tomuto používají vyspělou techniku, technologie a postupy. Mohou tak o sobě tvrdit, že jsou profesionálními zlepšovatelí životního prostředí.

Vedení společnosti si uvědomuje, že při poskytování služeb, výrobě a celkově veškeré působnosti je nutné zajistit požadovanou kvalitu. Součástí tohoto všeho je však také důležité chránit v maximální míře životní prostředí, dbát o bezpečnost a ochranu zdraví svých zaměstnanců při práci a dodržovat ustanovení legislativy. Prioritami jsou naplňování očekávání zákazníků, snažit se o jejich spokojenost a věrnost, minimalizovat negativní vlivy a jejich odstranění.

Aby byly uskutečňovány stanovené vize, poslání a hodnoty společnosti, je v OZO Ostrava stanovena politika kvality a prostředí. Tato politika kvality a prostředí společnosti zahrnuje následující body:

1. Veškeré činnosti výroby a služby řídit a zabezpečovat s ohledem na zájmy životního prostředí, bezpečnost a hygienu práce, zdraví zaměstnanců, energetickou náročnost, odstranění výskytu možných mimořádných událostí. Zároveň je nezbytné zajistit požadovanou stabilně vysokou kvalitu a dodržování potvrzených termínů realizace.
2. Pravidelně obstarávat analýzy vlivů činností společnosti a na základě jejich výsledků vytyčovat a přijímat opatření s důrazem na prevenci a snižování rizik, zlepšování a ochranu životního prostředí, zkvalitňování pracovních podmínek a pracovního prostředí, minimalizaci nebezpečí úrazů, nehod, mimořádných událostí a

materiálových škod. Současně zajistit trvalou prosperitu a konkurenceschopnost společnosti.

3. Spolupracovat s dodavateli externích služeb, surovin, materiálů a dalšími partnery, kteří zastávají stejné či podobné hodnoty jako OZO Ostrava. V obchodních vztazích jednat čestně, objektivně a dbát na rovnost příležitosti.
4. Vyznávat etické chování, otevřenou komunikaci a respektování potřeb zainteresovaných stran.
5. Podporovat vzájemnou důvěru a respekt mezi zaměstnanci, zajistit jejich angažovanost, rozvíjet jejich odbornou způsobilost pro dosažení vysoké úrovně kvality práce, sdílet s nimi vědomosti. Udržovat a zlepšovat jejich povědomí o povinnostech.
6. Aktivně přijímat, uplatňovat a rozvíjet koncept společenské odpovědnosti a etiky, podporovat rozvoj znalostí a vědomostí ve vztahu k předmětu činnosti společnosti. Přispívat k sociálnímu, technologickému a ekonomickému rozvoji prostřednictvím inovací, se snahou zlepšit vlastní činnosti, ale i prostředí regionu (Politika kvality a enviromentu OZO Ostrava, 2016).

2.8.3 Organizační struktura společnosti

Nejvyšším orgánem společnosti OZO Ostrava je valná hromada tvořena Radou statutárního města Ostravy. Kontrolním orgánem společnosti je pětičlenná dozorčí rada, jenž dohlíží na výkon činnosti jednatele a vedení společnosti, posuzuje finanční situaci podniku, sleduje plnění podnikatelského plánu a také plánu investic. Ředitel společnosti, pan Ing. Karel Belda, je současně jednatelem, který zastupuje společnost samostatně v plném rozsahu. Organizační schéma společnosti je také doplněno o 8 provozoven, které představují samostatné organizační a ekonomické jednotky, jež jsou specializovány podle jednotlivých podnikových činností. Celou tuto organizační strukturu zahrnul autor do příloh diplomové práce. (viz příloha 1)

2.8.4 Služby pro občany a obce

OZO Ostrava poskytuje v rámci své svozové oblasti pro občany a obce velkou škálu služeb v oblasti nakládání s komunálním odpadem. Mezi klíčové prvky vzájemné spolupráce mezi občany a firmou patří pravidelný sběr, svoz, odstraňování a následné využití směsného i separovaného odpadu a zeleně. Nádoby, které jsou určeny na odpad, se liší velikostí, barvou,

charakterem odpadů, který je zde odkládán, tak také následnou četností odvozu podle individuálních požadavků zákazníka neboli objednatele. Společnost OZO Ostrava nabízí občanům také možnost odevzdat různý odpad v několika sběrných dvorech. Tato možnost je zcela bezplatná a to u objemného opadu, separovaného odpadu a zeleně. Naopak u sutí a stavebního odpadů jsou zde poplatky. Ceny za likvidaci stavebních odpadů se ve sběrných dvorech stanovují podle objemu a typu odpadů. Přehled o cenách je uveden níže v tab. 2.1 a tab. 2.2.

Tab. 2.1 Ceny za likvidaci sutě ve sběrných dvorech společnosti OZO Ostrava

Suť (cihly, drobný beton, omítka, kachličky, zemina, kamení, keramické střešní tašky)	
Objem	Cena
10 l (kbelík)	5 Kč
20 l (pytel)	10 Kč
400 l (menší vozík)	200 Kč
750 l (větší vozík)	350 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle OZO Ostrava s.r.o. (www.ozoostrava.cz)

Tab. 2.2 Ceny za likvidaci stavebního a demoličního odpadů ve sběrných dvorech společnosti OZO Ostrava

Stavební a demoliční odpad (izolační materiály, umakart, sádrokarton, asfaltová lepenka atd.)	
Objem	Cena
10 l (kbelík)	20 Kč
20 l (pytel)	30 Kč
400 l (menší vozík)	600 Kč
750 l (větší vozík)	1 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle OZO Ostrava s.r.o. (www.ozoostrava.cz)

2.8.5 Služby pro firmy a organizace

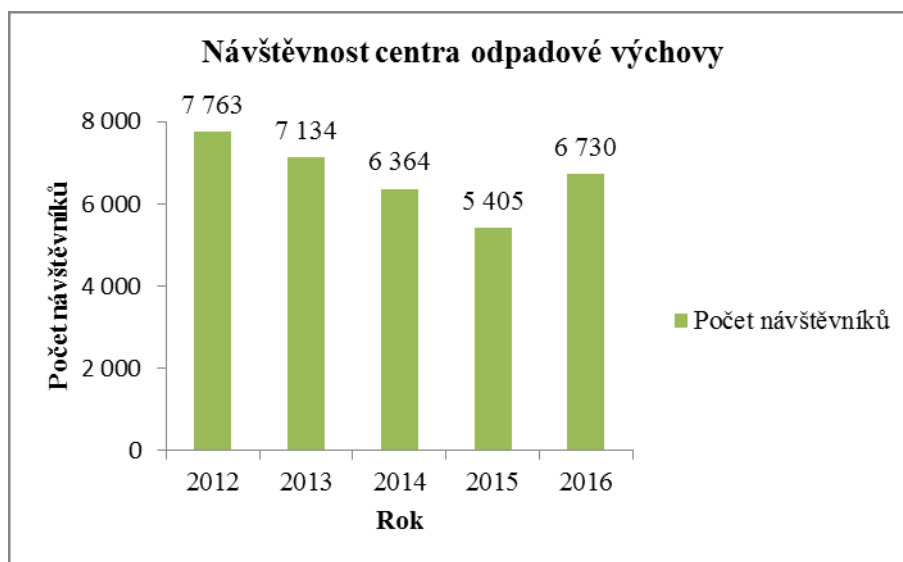
Mezi zákazníky společnosti OZO Ostrava se také řadí různé firmy a organizace. Také jim je nabízeno několik služeb, mezi které se řadí například:

- pravidelný svoz a převoz odpadů,
- dotříd'ování, odstraňování a využívání odpadů,
- odběry odpadů při vlastní dopravě dodavatelů,
- prodej kompostu a zeminového substrátu,
- poradenství a vedení evidence odpadů původců,
- individuální přístup a smluvní ceny pro jednotlivé zákazníky,
- odborná školení, pracovní semináře a exkurze pro zaměstnance firem a další (Služby pro firmy a organizace, 2017).

2.8.6 Služby v oblasti vzdělávání

Společnost OZO Ostrava se také zabývá vzděláváním pomocí programu pro školy, obchodní partnery a veřejnost. Základním a středním školám ve svozové oblasti, OZO Ostrava, nabízí centrum odpadové výchovy 6 typů vzdělávacích programů o systému nakládání s odpady v této oblasti a o správném nakládání s odpady. Součástí programu je také exkurze do provozů, kde se odpady dotříd'ují a zpracovávají. Přehled o návštěvnosti centra odpadové výchovy lze vyčíst z grafu 2.1.

Graf 2.1 Návštěvnost centra odpadové výchovy

Zdroj: Vlastní zpracování dle OZO Ostrava s.r.o. (www.ozoostrava.cz)

Společnost nezapomíná také na veřejnost, a organizovaným skupinám občanů nabízí vzdělávací program s názvem „Víme, co s odpady“, který seznámí zájemce se systémem nakládání s odpady i s dalším využitím jednotlivých vytríděných složek. Součástí tohoto programu je také exkurze k třídícím a zpracovatelským linkám.

Den, kdy si mohou především rodiny s dětmi prohlédnout svozovou i zpracovatelskou techniku v OZO Ostrava, zná mnoho z nás pod pojmem Den otevřených dveří. Tato akce probíhá jednou za 2 roky, nebo dokonce každý rok. Celou tuto akci si zaměstnanci OZO Ostrava zajišťují sami, bez pomoci externích firem. Peněžní prostředky, jež jsou k této akci potřeba, však šplhají až do řad statisíců. V tomto roce se den otevřených dveří uskuteční v září v Ostravě – Kunčicích. Pro děti je v tento den připravený doprovodný program spolu se zábavnými soutěžemi a také možnost si vyzkoušet popelářskou práci. Domů si pak návštěvníci odnášejí drobné dárky, ale také originální vzpomínku ve formě fotografie na stupátku popelářského auta. Programy se mění podle toho, co je zrovna aktuální. V loňském roce se program zabýval problematikou bioodpadu, proto se celá akce konala na kompostárně.

Aktuálně nabízené vzdělávací programy v OZO Ostrava:

- Popelnice v barvách duhy (pro 1. třídu),
- Ozíci a Skládkoobr (2. a 3. třída),
- Honzovy rady (4. a 5. třída),
- Kam s ním? (6. a 7. třída),
- Odpady zbavené otazníků (8. a 9. třída),
- Kde končí odpady (střední školy). (Vzdělávací programy OZO Ostrava, 2017)

Z výše uvedeného vyplývá fakt, že společnost OZO Ostrava se zajímá jak o své obchodní partnery tak také o veřejnost, které umožňuje nahlédnout do „zákulisí“ procesu zpracovávání odpadů.

3 ZHODNOCENÍ PROCESŮ V PODNIKU

Kapitola s názvem „Zhodnocení procesů v podniku“ v sobě zahrnuje široké spektrum oblastí, kterými se vybraná společnost zabývá. Celkový proces začíná samotným shromažďováním a skladováním odpadů. Tento proces shromažďování se liší na základě toho, o jaký odpad se jedná. Rozdíly ve shromažďování jsou jak u komunálního odpadu, separovaného odpadu, trávy a zeleně, tak také ve shromažďování nebezpečného odpadu. Po tomto procesu pak začíná OZO Ostrava realizovat své služby. Jedná se především o přepravu odpadů, zpracování odpadů, recyklaci, skládkování a kompostování, jenž jsou níže podrobněji rozepsány.

O jednotlivé procesy společnosti OZO Ostrava s.r.o. se starají pověřené osoby. Tyto úkoly lze vyčíst z obrázku 3.1, kde je vypsán vedoucí, mistr, popelář a řidič vozu. Každá osoba v procesu nakládání s opady má svou pevně danou roli.

Obr. 3.1 Schéma úkolů vybraných osob OZO Ostrava s.r.o.

Zdroj: Vlastní zpracování

3.1 Shromažďování a skladování odpadů

V současnosti se vyrábí mnoho rozmanitých nádob pro účel shromažďování odpadů. Tato velká rozmanitost nádob si vyžaduje různorodost odpadu i podmínek, za kterých je odpad shromažďován, včetně místa shromažďování. A právě OZO Ostrava si je vědomá této různorodosti odpadů, a proto má ve své nabídce nádoby na odpad v různých provedeních.

Směsný komunální odpad, jakožto odpad z běžného chodu domácnosti mimo separované složky odpadu se skladuje v běžných popelnicích a kontejnerech. Tyto nádoby mají objem od 80 litrů až do 1100 litrů. Materiál těchto popelnic/kontejnerů je již v posledních letech orientován na plast. Také nádoby od společnosti OZO Ostrava jsou plastové a v zelené barvě. Odpad tohoto typu je ukládán na zabezpečenou skládku, probíhá jímání bioplynu a výroba elektřiny.

Separovaný odpad, jakožto **plast**, který zahrnuje PET láhve, plastové nádoby, kelímky, fólie a sáčky se skladuje ve žlutých kontejnerech a popelnicích. Objem těchto kontejnerů a popelnic je 1100 litrů a 240 litrů. Je třeba dbát na to, že PET láhve a další duté obaly je třeba před vhozením zmáčknout nebo sešlápnout. A co se s tímto odpadem děje dále? PET láhve jsou určeny na výrobu umělých vláken nebo nových PET láhví. Fólie jsou určeny k výrobě nových fólií. Z dutých plastových obalů se vyrábí lisované výrobky typu lavičky, zatravnovací dlaždice apod. Ostatní plasty mají pak energetické využití v cementárnách.

Druhou kategorií separovaného odpadu je **sklo**. Tento odpad zahrnuje skleněné láhve, nádoby, střepy. Nepatří sem však porcelán, keramika, zrcadla, automobilová skla, skla zpevněná drátem. Odpad tohoto typu patří do zelených kontejnerů ve tvaru zvonu. Sklo se třídí na lince podle barev a je dále použito na výrobu nového skla.

Třetí kategorií separovaného odpadu je **papír**. Tato kategorie zahrnuje papír, časopisy, noviny, kartony. Naopak sem nepatří mastný či jinak znečištěný papír. S tímto odpadem by si to lidé měli směřovat do modrých kontejnerů, které jsou k tomuto odpadu určeny. Objem těchto nádob je 1100 litrů a 240 litrů. I tento odpad je dále využíván a to tak, že papír je tříděn na lince a dále se z něj vyrábí recyklovaný papír.

Tráva a zeleň se řadí mezi biologicky rozložitelný odpad ze zahrad. Jedná se převážně o travu, listí, plevel, rostlinné zbytky. Tento odpad má také své místo, kam patří. Spotřebitel má mnoho možností, kam tuto travinu/zeleň může odložit. Buďto jsou to vlastní kompostárny pro účely získání hnojiva. Dále jsou to pak sběrné dvory, jakožto stálé sběrný odpad z domácností. Dále existuje možnost velkoobjemového kontejneru na zeleň, o jehož rozmístění rozhoduje úřad městského obvodu. A v neposlední řadě jsou to BIO popelnice, které jsou od roku 2016 pro obce spadající pod Ostravu bezplatné. Svoz je uskutečňován jednou za čtrnáct dnů a v zimním období dokonce jen jednou za měsíc. Nádobu je hnědé barvy a její rozměry jsou 120 litrů, 240 litrů a kontejner o objemu 770 litrů. A co se s tímto

odpadem vůbec děje? Odpad je zpracován na kompostárně a tento kompost je dále využit k výrobě zeminových substrátů.

Společnost OZO se také zabývá **nebezpečným odpadem**. Jedná se o vytríděné složky odpadu s obsahem škodlivin, jako jsou léky, baterie, akumulátory, barvy, oleje, ředidla atd. Tento odpad patří do sběrných dvorů, jenž má OZO Ostrava k dispozici. Mezi sběrná místa se například řadí Klimkovice, Studénka a Šenov. Existují však také mobilní svozy objemného a nebezpečného odpadu, nebo také sběrna nebezpečného odpadu, o jejímž rozmístění rozhoduje obec či městský úřad. Odpad nebezpečného původu není nijak dále zpracován, je jen likvidován ve speciálních zařízeních.

3.2 Služba OZO

V společnosti OZO Ostrava probíhá sběr odpadů na dvě směny. Na ranní směně se vyváží především komunální odpad, zatímco na odpolední směně se vyváží pouze kontejnery s plastem a papírem. Autor diplomové práce má brigádu u této společnosti a náplní jeho práce jakožto popeláře je sběr komunálního, separovaného odpadu. Tento odpad se vyskytuje v kontejnerech o objemu 1100 litrů, nebo v popelnících. Popelnice jsou vyráběny ze dvou typů materiálů. Existují popelnice plastové a popelnice kovové. Objem těchto popelnic je různý a to od 80 litrů, 110 litrů, 120 litrů a 240 litrů. Vývoz odpadu v popelnících se provádí buď jednou, nebo dvakrát za dva týdny. Kontejnery se pak vyváží 1x až 3x týdně a v některých oblastech také co druhý den.

V Ostravě existují jak sběrná místa s klasickými kontejnery, tak také novinka, která se týká sběrných míst. Jedná se o tzv. „**podzemní kontejnery**“. Tyto podzemní kontejnery jsou kryté betonové vany, ve kterých jsou vloženy nádoby zhruba třikrát větší, než jsou stávající plastové kontejnery. Podle toho, kolik odpadu se v příslušné lokalitě produkuje, a podle možností daného místa, se volí počet nádob na směsný odpad. V lokalitách, kde jsou tyto podzemní kontejnery rozmístěny, se zlepšilo okolí kontejnerů. Je zde větší pořádek, protože kontejnery není možné vybírat a rozhazovat odpadky okolo. Tyto podzemní kontejnery instaluje již několik velkých či menších měst. S touto podzemní novinkou se lze setkat v Ostravě-Porubě, ale také na městském obvodu Moravská Ostrava a Přívoz. Z ekonomického hlediska jsou pořizovací náklady na podzemní kontejnery mnohonásobně vyšší v porovnání s klasickými nádobami, které z našeho okolí známe. Následný svoz a údržba jsou také podstatně nákladnější.

Obr. 3.2 Podzemní kontejnery na odpad

Zdroj: www.nase-mesto.cz

Podzemní kontejnery mají své výhody, ale také nevýhody. Mezi **výhody** této „novinky“ se řadí především atraktivnější vzhled, více prostoru pro chodce, minimalizuje se zápach a hluk a jsou mnohem odolnější proti vandalismu. Naopak mezi **nevýhody** se řadí již výše zmíněné vysoké náklady na pořízení, jejich výstavba je možná pouze tam, kde nejsou umístěny inženýrské sítě, jsou mnohem náročnější na obsluhu. A také tento kontejner nelze vyprázdnit, pokud se u kontejneru vyskytuje překážka, například zaparkované auto.

3.2.1 Sběrné dvory OZO Ostrava

Na území města Ostravy je vybudováno celkem 12 sběrných dvorů. Jedná se o stálé sběrný odpad z domácností a místa zpětného odběru elektrospotřebičů. Je zde možnost odevzdat 2m³ odpadu. Větší množství odpadu mohou občané Ostravy bezplatně odevzdat jen ve sběrném dvoře, který se nachází v Ostravě – Kunčicích.

Ve sběrných dvorech mohou obyvatelé městských obvodů statutárního města Ostravy zadarmo odevzdat objemný odpad, jako je například nábytek. Dále to jsou pak nebezpečné odpady (léky, baterie, barvy, lepidla, ředidla), elektrospotřebiče, zeleň, větve, textil a separované složky odpadu (papír, sklo, plast a nápojové kartony).

Pokud se jedná o větší množství zeleně a větví mohou to občané Ostravy bezplatně odevzdat jen v areálu skládky a kompostárny v Ostravě – Hrušově.

Všechny sběrné dvory společnosti OZO Ostrava jsou zobrazeny v příloze 2.

3.2.2 Systém sběru komunálního odpadu v Ostravě

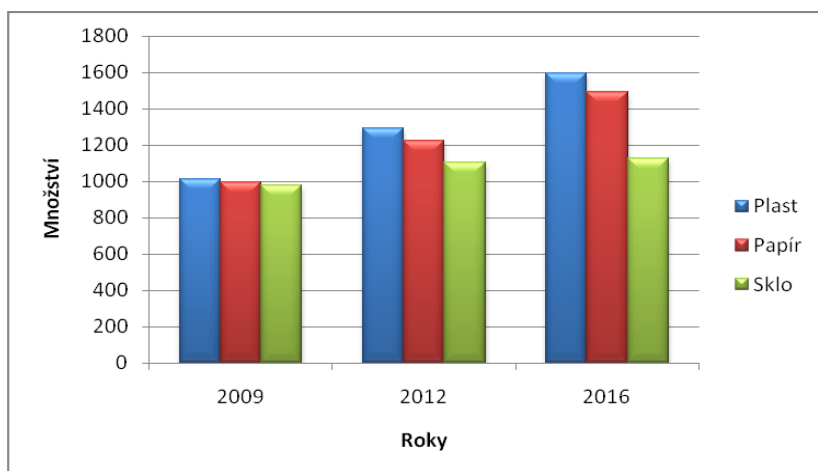
OZO Ostrava zajišťuje svoz komunálního odpadu v rámci 23 městských obvodů, kde se nachází celkem 1335 stanovišť na sběr papíru, 1413 míst na sběr plastů, 1102 míst na sběr skla a 91 míst na sběr elektroodpadů (drobného). Všechna tyto stanoviště/místa jsou tvořena 1595 kontejnery na plasty, 1494 kontejnery na papír, 1128 kontejnery na sklo a 91 kontejnery na elektro. Lze konstatovat, že počet kontejnerů na separovaný odpad se rok od roku zvyšuje a stále více občanů se snaží odpady třídit. Vývoj množství kontejnerů je uveden v následující tabulce 3.1 a grafu 3.1.

Tab. 3.1 Vývoj počtu kontejnerů v Ostravě

	2009	2012	2016
Plast	1010	1295	1595
Papír	994	1221	1494
Sklo	980	1103	1128

Zdroj: Vlastní zpracování dle OZO Ostrava s.r.o. (www.ozoostrava.cz)

Graf 3.1 Vývoj počtu kontejnerů v Ostravě

Zdroj: Vlastní zpracování dle OZO Ostrava s.r.o. (www.ozoostrava.cz)

Společnost OZO Ostrava se snaží odpady, jež jsou z města a přilehlých obcí svezené, využívat co nejvíce. V Ostravě – Hrušově je založena kompostárna, kde je využíván biologicky rozložitelný odpad ze zeleně. Separovaný odpad je odvážen na provozovnu do Ostravy na ulici Frýdeckou, kde je odpad dotřídován a případně upravován. Dovezené sklo se pak třídí na sklo čiré či barevné, které je dále využíváno sklárny. Svezený papír se odváží do firem zabývajících se zpracováním papíru, popřípadě se rovnou dováží do firem

zabývajících se výkupem papíru. Plasty se v OZO třídí podle barevnosti PET láhví a podle druhů plastových obalů. I plasty se následně připravují k dalšímu zpracování. Velkoobjemový odpad se ve sběrných dvorech třídí ručně na kovy, dřevo a plasty. Taktéž je z tohoto odpadu vyráběno palivo pro cementárny. Nebezpečný odpad shromažďuje OZO na sběrných dvorech a následně ho ukládá na speciální skládky nebo spalovny. Směsný komunální odpad je odvážen na skládku do Ostravy – Hrušova, kde se nyní jímá skládkový plyn pro výrobu elektrické energie.

3.3 Přeprava odpadů

K přepravě odpadů používá společnost OZO Ostrava popelářská auta. Garáže na tato popelářská auta se nacházejí v Ostravě – Přívozu. V současnosti má OZO k dispozici okolo 50 popelářských aut převážně značky SCANIA, MAN a VOLVO. Na autech jsou tzv. „stupačky“, které slouží k přesunu závozníků na krátké vzdálenosti. Tyto „stupačky“ jsou umístěny na zadní straně sběrového vozidla. Společnost OZO Ostrava má v tomto roce v plánu nákup dalších 4 automobilů. Jedná se o automobily Rotopress za 4 miliony korun pro provozovnu 1. Dále má společnost zájem o koupi automobilu s hákovým nakládačem za 3,2 milionu korun pro provozovnu 7, která nakládá s objemnými odpady.

Spotřeba nafty společnost OZO v roce 2017 stála 23 180 000 Kč. Pro tento rok, tedy rok 2018, je rozpočet na spotřebu nafty stanoven na 23 800 000 Kč. OZO věří, že tuto částku nepřekročí, ba naopak počítá dokonce i s rezervou. Mýtné za rok 2017 činilo 760 000 Kč.

V případě, že se na popelářských autech objeví jakákoliv závada, má společnost k dispozici autodílny, kde jsou vozy opravovány. V těchto dílnách jsou také opravovány externě auta z jiných technických služeb.

Existují dva typy lisování odpadů v autech. První typ lisu je takový, že pomocí tlaku se odpad lisuje, aby se ho do auta vešlo co nejvíce. Druhým typem je rotační buben, který pojme větší množství odpadů, ale následné sypání odpadů na skládce potvrzuje mnohonásobně déle v porovnání s prvním typem lisu. Pracovní doba není pevně daná proto, že každá posádka, která se skládá z řidiče a dvou závozníků, má určenou část města, ze které musí odpad odvážet. Po naplnění auta doplna nebo vysypání všech nádob typu popelnice/kontejner v daném úseku je potřeba dojet na skládku odpadů, kde se sesbíraný odpad skladuje. Primární skládka komunálního a biologického odpadu se nachází v Ostravě-Hrušově. Další odpad typu

plast, papír a separovaný sběr se vozí na pobočku do Kunčic nebo na pobočku FCC (dříve .A.S.A. s.r.o.) do Vratimova, kde se odpad třídí a následně zpracovává. V současnosti došlo k rozšíření skládky v Hrušově, ale do budoucna je v plánu využívat pozemní skládky pouze na menší množství odpadu a zbytek odpadu se bude efektivně zpracovávat na energii ve spalovnách.

3.4 Zpracování odpadů

Ředitel společnosti Ing. Karel Belda zmínil v rozhovoru pro magazín Patriot, že by třídění odpadů rozdělil na dvě etapy. V 90. letech se jednalo o tzv. hraní si na třídění a následně pak opravdové třídění s využitím vytříděných složek. Hraní si na tzv. třídění vypadalo tak, že se rozmístily nádoby, ale jelikož dále nebyly dotřídňovací linky a zpracovatelské kapacity, tak se většina vozila na skládku. Tato etapa velmi rychle skončila, protože si nikdo delší dobu nemohl dovolit třídít a pak všechno vozit na jednu skládku. Rychle se začaly budovat dotřídňovací linky a kapacity odbytové či zpracovatelské. Je to mnohem výhodnější než skládkovat. A to díky systému, který vybudovala známá obalová společnost EKOKOM. Tento systém, založený na spolupráci průmyslových podniků, měst a obcí zajišťuje, aby odpady z již použitých obalů byly spotřebiteli vytříděny, svezeny sběrovou technikou, dotříděny a využity jako druhotná surovina nebo případně jako zdroj energie. (Patriot magazín, 2017)

OZO Ostrava třídí lehké materiály, jako je papír a plast. V 90. letech měla Ostrava za rok 100 tisíc tun komunálního odpadu a z toho se třídilo asi 5-7%. V dnešní době, když se řekne slovo třídění, každý si vybaví papír, sklo a plasty. Jednoduše to, co má spotřebitel před domem. Jenže ke třídění patří také bioodpad, kovy, objemné odpady. V Ostravě dosahují využití odpadu cca 40%. Složení tříděného odpadu je zase jiné – je tam asi 8 000 tun papíru, 4 000 tun plastů a 3 500 tun skla, 15 000 tun trávy a listí, které je dále kompostováno. OZO vyrábí ze zbytků z dotřídňovacích linek z celého kraje palivo pro cementárny, což je dalších asi 24 000 tun. Dále se zpracovaný odpad vozí do cementárny jako náhrada černého uhlí. Za rok to lze vyčíslit na přibližně 1 200 kamiónů.

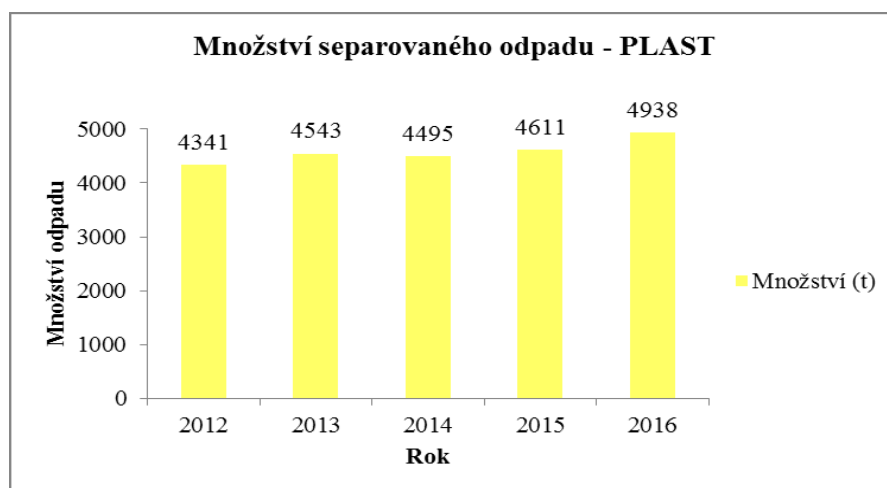
3.4.1 Recyklace

Autor diplomové práce se zaměřuje především na recyklaci plastů, jelikož v této oblasti má nejvíce informací. Ve společnosti OZO Ostrava se plasty třídí. Mezi plasty se zde řadí PET láhve, fólie, obaly od aviváží, obaly od džusů, mléka apod. Takto sesbírané plasty se odvázejí na linku plastu do Kunčic, kde se plasty dále třídí. Z roztříděných věcí se udělají

balíky a ty se odvážejí do dalších firem, které balíky dále zpracovávají. To, co po třídění plastu zbyde, se nazývá zbytek po třídění. Tento zbytek společně se separovaným odpadem, mezi který se řadí například dřevo nebo papír, jde společně do drtiče linky paliva, kde vzniká PALOZO. Toto PALOZO je palivo, které se vozí dále do cementáren a vápenky a musí splňovat normy. Lze říci, že se jedná o energetické využívání odpadů.

Plasty, jež se odvážejí od občanů, mají svůj způsob třídění a to je nazýváno jako materiálové třídění. Nejlepší cena je za čiré modré a zelené plasty. V této době je však velký problém s ostatními zeměmi, jako je například Čína, která v minulých letech odebírala odpady, ale nyní již tolik odpadů odebírat nechce. Otázka tedy zní, jaký to bude mít vliv na ceny odpadů do budoucích let. Níže uvedený graf 3.2 zobrazuje celkové množství odvezeného separovaného odpadů – platu za celou svozovou oblast v letech 2012 – 2016.

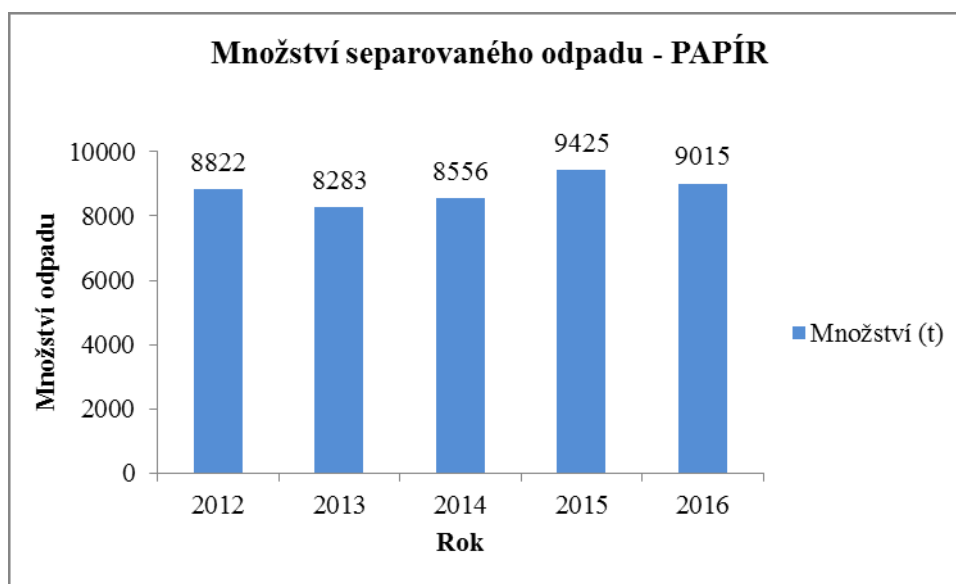
Graf 3.2 Množství separovaného odpadů – PLAST

Zdroj: Vlastní zpracování dle OZO Ostrava s.r.o. (www.ozoostrava.cz)

Odpad v podobě **papíru** odváží OZO Ostrava externím odběratelům a to hlavně kvůli tomu, že společnost OZO nemá třídící linku na papír. Do budoucna, až začne platit nový zákon o odpadech a bude přesně stanovená legislativa, počítá OZO s pořízením linky na třídění papíru. Tento problém se řeší v souladu s nařízením města a kraje. Níže uvedený graf 3.3 zobrazuje celkové množství odvezeného separovaného odpadů – papíru za celou svozovou oblast v letech 2012 – 2016.

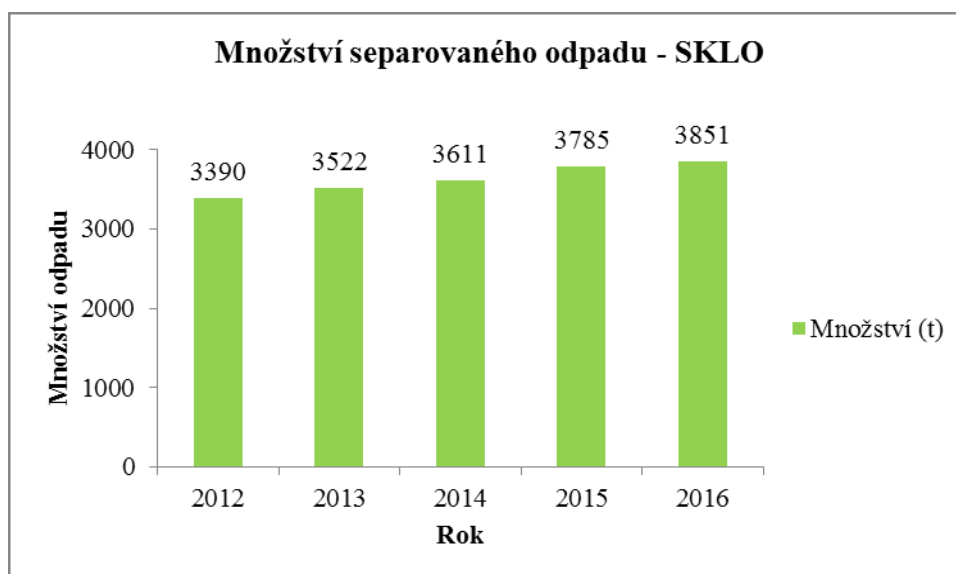
Graf 3.3 Množství separovaného odpadu – PAPIR

Zdroj: Vlastní zpracování dle OZO Ostrava s.r.o. (www.ozoostrava.cz)

Na odpad v podobě **skla** má OZO Ostrava speciální kontejnery v podobě zvonů a to v barvě bílé a zelené. Ssbírané sklo je dále odváženo do Kunčic na linku, kde dochází k jeho roztrídění. Třídění je rozděleno podle barev na bílé sklo a barevné sklo. Po celkové fázi roztrídění se sklo převezve do skláren v Kyjově a tam dochází k jeho dalšímu zpracování. Prodej čirého skla je pro OZO Ostrava mnohem výhodnější, protože jeho cena je mnohem vyšší než cena skla barevného. Níže uvedený graf 3.4 zobrazuje celkové množství odvezeného separovaného odpadu – skla za celou svozovou oblast v letech 2012 – 2016.

Graf 3.4 Množství separovaného odpadu – SKLO

Zdroj: Vlastní zpracování dle OZO Ostrava s.r.o. (www.ozoostrava.cz)

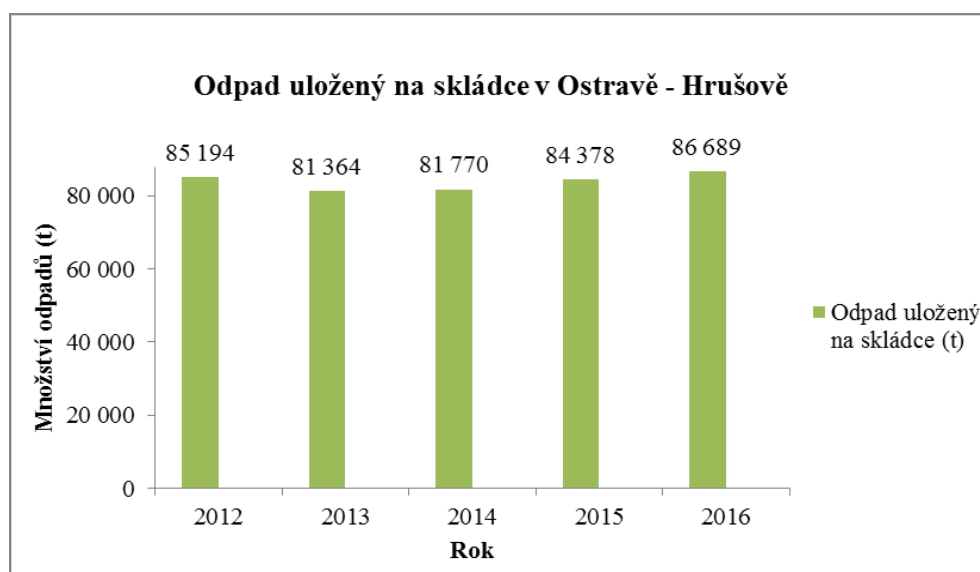
Objemný odpad je průběžně svážen ze sběrných dvorů. I tento odpad se zde třídí podle odpadů na velké kusy, jako například dřevo, železo, pneumatiky. Za objemný odpad jako je například koberec, nábytek, stavební odpad a další se platí, jak je již uvedeno v práci výše. Za rok 2017 se z tohoto odpadu vyrobilo až 25 000 000 tun paliva. (Interní zdroj společnosti, 2018)

3.4.2 Skládkování

Skládka nezatěžuje životní prostředí. Vyskytuje se na ní prašnost, ale neznečišťuje se životní prostředí. Jak je již v práci uvedeno, jedná se o řízenou stavbu, která musí splňovat předpisy. V případě, že nastane situace naplnění skládky, dochází k jejímu uzavření a na této uzavřené skládce následně vzniká zeleň a nasazují se zde stromy. Už před samotným vytvořením skládky je dán záměr, do jakého tvaru či obrazce bude skládka tvořena a naplňována. Jedná se tedy o stavbu, která se prokládá hlínou a materiálem, aby odpady kolem nelítaly. Dále se materiály umístěny na skládce dusí, a to hlavně z toho důvodu, aby se na toto místo vešlo co nejvíce odpadů. Výše je také uvedeno, že na skládce vzniká bioplyn a ten vzniká i na skládce společnosti OZO. Tento bioplyn se dále jímá a prodává. Díky těmto prodejům bioplynů si OZO Ostrava přijde na tržby v rozmezí 40 milionů až 70 milionů korun. Tržby se liší podle velikosti prodaného bioplynu. V současné době se odpad vozí na první část páté etapy a tato část by měla vydržet čtyři následující léta. Kapacita skládky je 500 000 tun. Předpokládá se, že až vznikne nový zákon o odpadech, dojde ke zdražení skládek a budou se muset řešit jiné procesy zpracování odpadů. (Interní zdroj společnosti, 2018)

Přehled o množství uloženého odpadu na skládce v Ostravě – Hrušově lze vyčíst z grafu 3.5, kde je patrný fakt, že množství odpadů každým rokem stoupá. V roce 2013 bylo množství odpadů na nejnižší hranici, zatímco v roce 2016 byla tato hranice nejvyšší za posledních 5 let.

Graf 3.5 Množství odpadů uloženého na skládce v Ostravě – Hrušově

Zdroj: Vlastní zpracování dle OZO Ostrava s.r.o. (www.ozoostrava.cz)

Část odpadů, jež je umístěn na skládce v Ostravě – Hrušově se vozí do společnosti SAKO, kde je odpad dále zpracován formou spalování.

3.4.3 Biologický způsob (kompostování)

Je nejjednodušší a nejlevnější technologie na zpracování odpadů biologického původu. Důležitá podmínka k účinnému a rychlému kompostování je řízené přivádění vzduchu. Mezi hlavní přínosy kompostování se řadí efektivní využití odpadní biomasy, obnovení a zvýšení úrodnosti půdy a stabilizace prostředí. Takto je možno zpracovat větší část biologického odpadu. Odpad je svezem, popřípadě podrcen v drtičce na menší části, a poté vrstven na speciálních plochách. Využívá se samovolný rozklad, to znamená, že se jedná o proces rozkládání složitých látek na látky jednoduché za přítomnosti bakterií.

Výroba kompostu má **tři metody**:

- kompostování na volné ploše v pásových nebo plošných hromadách,
- intenzivní kompostování v boxech, popřípadě ve žlabech,
- vermikompostování to znamená, že jsou využívány žížaly.

Pro to, aby vznikl kompost, probíhají 3 fáze. První fází je fáze rozkladu, kdy nastává hygienizace, tedy rozklad tuků, bílkovin pomocí bakterií. Teplota při tomto procesu může dosáhnout až 70°C. Druhý proces nazývaný jako přeměna je typický poklesem teploty,

ústupem mikrobiologické aktivity, uvolňováním amoniaku a tvořením dusičnanů. Rozkladu pomáhá nenáročný hmyz a plísně. Při dozrávání teplota klesá na okolní teplotu, zvyšuje se podíl humusových látek, objevuje se drobný hmyz. Po těchto fázích je kompost zralý.

Lze konstatovat, že společnost OZO Ostrava se zabývá zpracováním odpadů opravdu s velkou intenzitou od recyklace, spalování až po biologický způsob zpracování.

3.5 Plány společnosti OZO Ostrava

Na rok 2018 je hlavním cílem společnosti OZO Ostrava postavit druhou linku paliva. Hlavním důvodem je to, že chce OZO Ostrava vyrábět více paliva. Chce zvyšovat odbyt PALOZA a hledat zákazníky, aby bylo kam toto palivo vozit při koupi další linky.

Dále se rozjel projekt, jehož hlavním cílem je fakt, že každá rodina bude mít modrou a žlutou popelnici. Tyto nádoby jsou pro občany zdarma. Vyhodnocování tohoto projektu je záležitostí dlouhodobého charakteru. Musí se vyhodnotit, kolik odpadů z těchto nádob vznikne, jaké jsou průjezdy popelářských vozů v obcích, zda jsou ulice průjezdné.

OZO Ostrava si chce samozřejmě i nadále udržet stávající pozici na trhu, přestože mezinárodní konkurence je obrovská. Lze říci, že mezi hlavní rizika se může řadit hlavně nejasná legislativa, jelikož doposud není zveřejněn zákon o odpadech. Společnost nemá žádné rizikové pohledávky a 90% pohledávek je do splatností. OZO se může také pyšnit tím, že nemá žádné úvěry a v tom by chtěla pokračovat i nadále.

3.6 Úzká místa společnosti OZO Ostrava

Tak jako každá společnost v této době, tak i společnost OZO Ostrava se potýká s úzkými místy. Mezi hlavní úzká místa lze zařadit dopravu a uzavírky, které trápí řidiče popelářských aut skoro při každé směně. A největší problém nastává hlavně v zimních a letních obdobích, kdy je obrovský problém s průjezdností popelářských vozů. Řešením je umístit kontejnery vždy tak, aby k nim byla dobrá dostupnost.

Další podstatnou záležitostí je znalost rajonu, protože když jede posádka, která nezná rajon, může docházet ke zbytečným komplikacím. U odpoledních směn nastává problém v zimních obdobích, kdy je brzy tma a jsou tím ztížené podmínky svozu odpadů. Tyto odpolední směny byly zavedeny hlavně z důvodů efektivního využití techniky. Vozy zbytečně nestojí v garážích.

Může se zdát, že OZO Ostrava netrápí fakt, že v nádobách se objevují odpady, které do nich nepatří. Avšak OZO se s touto problematikou potýká. Snaží se proto řešit, aby v separovaných nádobách bylo to, co tam patří a nebyl tam odpad komunální.

3.7 Situační analýza společnosti OZO Ostrava

Situační analýza vybrané společnosti, a to tedy společnosti OZO Ostrava s.r.o. se dělí na analýzu vnějšího prostředí podniku a analýzu vnitřního prostředí podniku. Níže jsou podrobně rozepsány faktory působící na OZO Ostrava.

3.7.1 Analýza vnějšího prostředí podniku

Analýza vnějšího prostředí podniku OZO Ostrava zahrnuje analýzu makroprostředí a mikroprostředí. Silným nástrojem pro zkoumání makrookolí společnosti je PEST analýza. Cílem této PEST analýzy je identifikovat faktory významné pro podnik. Analyzují se jednotlivé politické, ekonomické, sociální a technologické faktory. Všechny tyto faktory na společnost OZO Ostrava působí přímo a mohou tak ovlivnit její budoucnost.

Mikrookolí představuje odvětví, ve kterém společnost působí a mít o tomto odvětví informace je zcela zásadní pro veškeré aktivity podniku. Cílem analýzy mikrookolí podniku je rozpoznat základní síly a okolnosti, které působí na činnosti podniku. Proto se tato analýza zaměřuje na sektor zákazníků, dodavatelů a konkurenci.

PEST analýza

Pest analýza pomáhá společnosti OZO Ostrava nalézt odpovědi na 3 otázky. Které z faktorů mají vliv na podnik? Jaké jsou možné účinky těchto faktorů? Které z nich jsou v blízké budoucnosti pro podnik nejdůležitější? Proto se OZO zaměřuje na níže uvedené faktory.

- **Politické faktory**

Stabilní situace a silná vláda je pro OZO Ostrava velmi důležitá a to především z důvodů přípravy nového zákona o odpadech, o kterém se jedná již několik let. S každou novou vládou vzniká nová představa o systému nakládání s odpady, a proto jsou OZO Ostrava i mnohé další firmy podnikající v tomto sektoru, tedy v sektoru odpadového hospodářství, do určité míry v nejistotě ohledně budoucího vývoje. Odpadové hospodářství se řídí dle evropských směrnic a realizace několika projektů není bez podpory ze strany EU možná. Stabilní a efektivně spolupracující vláda je jedním ze základních předpokladů pro rozvoj a podporu jednotlivých odvětví a podniků v nich působících. Pro OZO Ostrava jsou velmi

podstatné výdaje vlády na dopravní infrastrukturu vzhledem k provozní činnosti společnosti. A to vzhledem k tomu, že řidiči společnosti najezdí denně desítky kilometrů po různých typech komunikací. Potencionální ohrožení představují různá omezení v podobě uzavírek, šířky cest, nosnosti mostů a další. Vzhledem k tomu, že s politickými faktory silně souvisí legislativa, je zapotřebí zmínit mýtné. V rámci svozových oblastí je pro firmu někdy efektivnější využívat k přejezdům mezi rajóny a skládkou dálnici, a to hlavně v době dopravní špičky. Pokud by docházelo ke zvýšení cen mýtného, projevilo by se to nejen v časové náročnosti ale také v nákladech společnosti a organizaci práce.

- **Ekonomické faktory**

Na společnost OZO Ostrava ve velké míře působí růst cen potravin a dalších výrobků, které mohou spotřebitele přinutit šetřit. To vše se může projevit v konečném množství odpadu, tak také v růstu cen pracovní síly, materiálů, pohonných hmot a náhradních dílů, které jsou zapotřebí k zabezpečení provozu společnosti. Dalším důležitým faktem je sledování a predikce inflace, jelikož OZO Ostrava stejně jako jiné podniky plánují své investice na několik let dopředu. Z tohoto důvodu je předpokládaná rostoucí míra inflace pro OZO Ostrava ohrožením. S ekonomickým faktorem, krom jiných, souvisí také cena odpadu. Je to poplatek za svoz komunálního odpadu, který musí občané dané obce zaplatit za určitý kalendářní rok. Vzhledem k tomu, že společnost OZO Ostrava zajišťuje komplexní služby s nakládáním odpadů v Ostravě a přilehlých oblastech, je pro tuto práci důležité sledovat, jak se poplatek za svoz komunálních odpadů v Ostravě vyvíjí. Na rok 2017 je částka stanovena na 498 Kč. Pozitivní zpráva je však to, že se tato cena nezměnila již 12 let. Potencionálním ohrožením může být pro OZO Ostrava v oblasti cen odpadů snaha konkurenčních firem získat jednotlivé obce do své svozové oblasti. Avšak jakou škálu služeb mohou tyto konkurenční firmy občanům nabídnout vzhledem ke společnosti OZO Ostrava? (Výroční zpráva 2016, OZO Ostrava)

- **Sociální faktory**

První ze sociálních faktorů, které mohou působit na společnost OZO Ostrava je migrace obyvatel v MSK. Podle projekce zveřejněné na stránkách ČSÚ, má Moravskoslezský kraj do roku 2050 přijít téměř o čtvrt miliónu obyvatel. Klíčovou oblastí je pro OZO Ostrava je okres Ostrava-město, kde se od roku 2007 snížil počet obyvatel o necelých 12 000. Možná migrace v následujících letech představuje pro OZO Ostrava problém v podobě poklesu ekonomicky aktivního obyvatelstva a v poklesu zákazníků. Je zapotřebí zmínit také to, že

obyvatelé Ostravy, jenž se rozhodli pro život v blízkosti Ostravy, mohou pro společnost znamenat ideální příležitost k potencionálnímu rozšíření svozové oblasti. (Český statistický úřad, 2018)

- **Technologické faktory**

Vzhledem k charakteru činnosti OZO Ostrava se jako potencionální příležitost vyznačuje možnost zapojit se do nových projektů s ostravskými školami, firmami či jinými institucemi. Spolupráce připadá v úvahu jak v oblastech eliminace rizika spojených s ukládáním odpadu na skládkách a nakládáním s nebezpečným materiálem, ale také v oblasti vývoje nových sekundárních výrobků a využití alternativní energie. S podporou ministerstva a institucí znamená spolupráce na projektech pro OZO Ostrava významnou příležitost. V dnešní době je jednou z nejvýznamnějších otázek sladění výroby či produkce s konečným minimálním dopadem na životní prostředí. Tento trend znamená pro OZO Ostrava výraznou příležitost v podobě pořízení a využívání strojů, jež minimalizují vznik odpadů a šetří suroviny či energie. Lze sem zařadit třídící a výrobní linky, které zabezpečují finální dotřídění odpadu a umožní tak jeho maximální využití. Takto zpracovaný odpad je dále recyklován, využit k produkci nových výrobků, nebo se používá k výrobě alternativních paliv.

Analýza zákazníků, konkurence a dodavatelů

Jak již z názvu vyplývá, jedná se o sektor zákazníků, konkurentů a dodavatelů, jež na vybranou společnost působí.

- **Zákaznický sektor**

Společnost OZO Ostrava už několik let zabezpečuje komplexní služby v oblasti nakládání s odpady. Za tuto dobu si stihla vytvořit pověst úspěšné a známé firmy. Mezi zákazníky lze zařadit obce, ale také soukromé firmy a organizace. Největším zákazníkem je bezpochyby město Ostrava, se kterým má společnost OZO velmi kvalitní vztahy. OZO Ostrava v rámci systému zabezpečuje po celý rok sjednané služby, které zahrnují svoz popelnic, kontejnerů apod. Občané si mohou jednotlivé služby objednat nad rámec systému. Pokud si chce společnost udržet či dokonce posílit svou pozici na trhu, má několik možností. Jednou z nich je rozšíření své svozové oblasti a tedy získat nové zákazníky. Druhou možností je rozšíření služeb u zákazníků stávajících. Třetí variantou je získat nové zákazníky z řad firem a organizací, kterým OZO Ostrava zaručuje individuální přístup a smluvní ceny. Může

se jednat o exkurze, pracovní semináře nebo odborná školení. Mezi současné zákazníky společnosti se řadí:

- ArcelorMittal nebo Vítkovice Machinery Group,
- Forum Nová Karolina, Avion Shopping Park Ostrava,
- Městská nemocnice Ostrava a Fakultní nemocnice Ostrava,
- zákazníci z veřejného sektoru,
- široká síť malých a středních podnikatelů,
- konkurenční firmy z odvětví, pro které je výhodnější externí spolupráce.

Velmi důležitý je pro společnost vztah s cementárnou v Hranicích. Pro tuto cementárnu OZO Ostrava vyrábí náhradní palivo, takže lze říci, že cementárna patří mezi zákazníky OZO Ostrava. Podobný vztah platí i pro skupinu ČEZ, do jejíž sítě je dodávána elektrická energie vyrobená ze skládkového bioplynu. Nelze zapomenout také na sklárny, se kterými OZO Ostrava spolupracuje a dodává vytríděné sklo či podnikatelské subjekty, které recyklují plastové materiály a vyrábí z nich nové výrobky. Všichni tito zákazníci jsou pro společnost důležití, neboť jim OZO Ostrava dodává vlastní výrobky, upravené materiály určené k dalšímu zhodnocení. Tento způsob sekundárního využívání odpadů je jednak ekonomicky výhodný, ale je také v souladu s environmentální politikou společnosti. Obrovským ohrožením může být pro OZO Ostrava přemístění jednoho z velkých zákazníků. S těmito velkými zákazníky má však společnost pevně stanovené smlouvy a v řadě případů i mnoholeté pevně dané vztahy, a proto nelze toto ohrožení klasifikovat jako významné.

• **Dodavatelský sektor**

Tak jako pro každou jinou společnost, tak také pro OZO Ostrava jsou obzvláště důležité vztahy s dodavateli. Převážná část podnikatelských aktivit OZO Ostrava se týká poskytování komplexních služeb, navíc řadu vstupů do výroby si dokáže společnost zajistit sama. OZO Ostrava spolupracuje s obcemi a konkurenčními firmami, jelikož mimo svou svozovou oblast využívá koncová zařízení obchodních partnerů. Jedná se hlavně o skládky smíšeného komunálního odpadu a zařízení pro jeho sekundární zpracování. Co se týče jiných dodavatelských vztahů, nemá OZO Ostrava pevně stanovené dodavatele, nýbrž vzhledem k finančnímu objemu zakázek se většina z nich vybírá pomocí výběrových řízení či elektronických aukcí. OZO si tímto způsobem vybírá nejvhodnější nabídku podle stanovených kritérií, a to jak pro jednorázové dodávky, tak i pro dodávky na pevně sjednané období. Důležité jsou pro společnost také vztahy s konkurenčními firmami a okolními

obcemi. Pro jednotlivé dodavatele pak OZO Ostrava představuje velkého zákazníka, který se může významně podílet na odbytu jejich výrobků popřípadě služeb. Lze konstatovat, že pozice OZO Ostrava je silná, což je dáno samotným charakterem odvětví.

- **Sektor konkurentů**

Pro oblast odpadového hospodářství je charakteristický malý počet středních až velkých firem. Největším konkurentem působícím ve svozové oblasti OZO Ostrava a jejím okolí jsou Marius Pedersen a.s., FCC. Jedná se o velké nadnárodní společnosti, které působí v rámci celé ČR. Obě výše uvedené firmy můžeme nalézt také v Moravskoslezském kraji, a proto jsou níže analyzovány.

1. Marius Pedersen a.s.

Marius Pedersen je přední dánskou společností, která vznikla v roce 1925. Jméno nese po svém zakladateli, tedy po Mariusu Pedersenovi. Firma se od začátku věnovala hlavně výstavbě silnic, ale postupně se začala zabývat problematikou likvidací a využití odpadu. V současnosti je společnost součástí nadnárodní skupiny VEOLIA, jež působí ve více než čtyřiceti zemích světa. (Služby ve Vašem městě, Marius Pedersen 2018)

Marius Pedersen se specializuje na nakládání se všemi druhy odpadu a vývoj vlastních technologií na jeho přepravu, zpracování a následné využití. Mezi základní činnosti společnosti patří:

- sběr, svoz a zpracování komunálního a průmyslového odpadu,
- komplexní služby v oblasti nakládání s nebezpečným odpadem,
- výstavba, řízení a provoz skládek,
- komplexní řešení pro města a obce v oblasti udržování veřejných prostorů,
- oprava a údržba komunikací, osvětlení a zeleně. (Služby ve Vašem městě, Marius Pedersen 2018)

V Moravskoslezském kraji má společnost řadu poboček, které umožňují potřebné zajištění provozu a výkonu jednotlivých služeb. Jedná se o provozovny:

- MP Ostrava – Mariánské Hory,
- MP Ostrava – Hlučín,
- MP Ostrava – Zařízení k soustředování a úpravě odpadu Chlebičov,

- MP Ostrava – Martinov.

2. FCC (dříve .A.S.A. s.r.o.)

Společnost FCC je druhým významným konkurentem společnosti OZO Ostrava v Moravskoslezském kraji. FCC byla založena v roce 1988 v Rakousku a v současnosti působí v několika evropských státech, mezi které se řadí například Rakousko, Polsko, Rumunsko, Maďarsko, Slovensko a další. Společnost nabízí širokou paletu služeb pro podnikatele, živnostníky a hlavně obce. Zabezpečuje tak téměř 1,2 milionu obyvatel. (Služby pro města a obce, FCC 2018)

Mezi základní činnosti FCC se řadí:

- sběr, svoz a následné zpracování komunálního odpadu,
- zpracování a využívání odpadu pomocí moderních technologií,
- komplexní řešení v oblasti nakládání s nebezpečným odpadem,
- opravy a údržba komunikací, zeleně a veřejného osvětlení,
- výstavba a revitalizace vlastních skládek. (Služby ve Vašem městě, Marius Pedersen 2018)

Podnikání v sektoru odpadového hospodářství je velmi specifickou záležitostí. Na trhu existuje malý počet velkých firem, které nabízí podobné služby a výrobky. Obě výše uvedené společnosti zaměstnávají mnohonásobně více zaměstnanců než OZO Ostrava a svými službami pokrývají jednotlivé oblasti po celém světě. Jejich rozdílné podnikatelské prostředí, kvalitní zázemí a finanční síla se řadí k velkým výhodám. OZO Ostrava je však společností působící pouze v Moravskoslezském kraji, a to hlavně v Ostravě a jejím blízkém okolí. A vzájemný vztah s městem je pro OZO výhodou, díky tomu má v Ostravě silnou pozici.

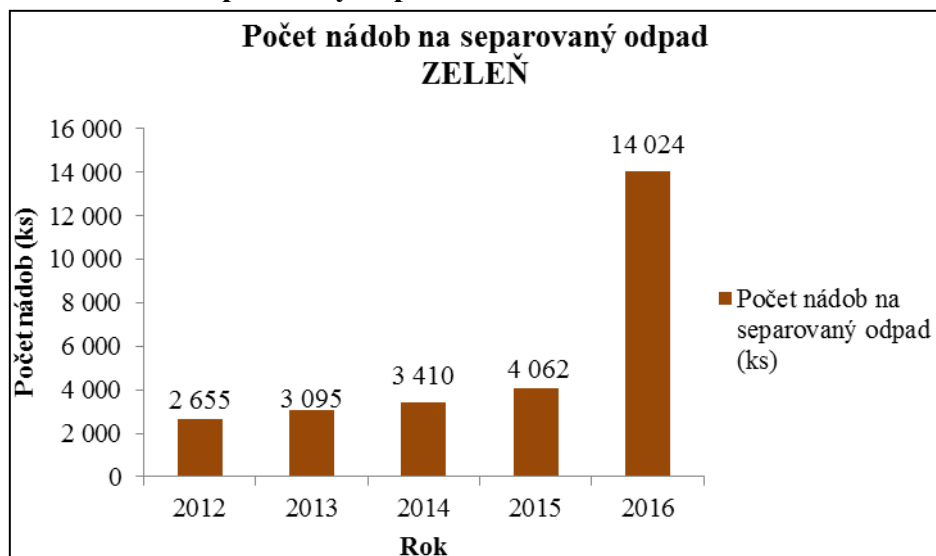
3.7.2 Analýza vnitřního prostředí podniku

Jak je již uvedeno v teoretické části této diplomové práce, je vnitřní prostředí podniku zaměřeno na vnitřní zdroje a schopnost tyto zdroje využívat. Cílem analýzy je rozpoznat silné a slabé stránky společnosti a poskytnout tak objektivní zhodnocení současné situace. Vzhledem k povaze společnosti a její podnikatelské činnosti nejsou primárně analyzovány faktory výroby a řízení výroby ani faktory pracovních zdrojů. Analýza se zaměřuje hlavně na marketingové a distribuční faktory, dále na faktory vědecko-technického rozvoje a faktory finanční.

Marketingové a distribuční faktory

Produktem společnosti lze nazvat nakládání s komunálním odpadem. Společnost OZO Ostrava klade dlouhodobě hlavní důraz na nakládání s komunálním odpadem, což potvrzuje také jejich heslo „víme, co s odpady“. Mezi základní činnosti se řadí nejen sběr, třídění a odstraňování odpadů, a to jak komunálních, tak také průmyslových a nebezpečných, ale také jímání bioplynu a výroba elektřiny, výroba náhradního paliva pro cementárny a provozování sběrných dvorů. V současné době je velkým trendem snaha o co možná největší podíl vytríděného odpadu, což společnost OZO Ostrava podporuje. Počet nádob na separovaný odpad v rámci celé oblasti roste. Největší nárůst je možné sledovat u nádob na papír a plast. Pokud se jedná o komunální odpad, který je svážen na skládku, dostáváme se tak k výrobě dalšího produktu společnosti OZO Ostrava. Jedná se o produkt nazývaný bioplyn a elektřina. V roce 2011 byl jako nová placená služba zaveden svoz zeleně. Společnosti se tak podařilo najít díru na trhu, protože množství speciálních hnědých nádob určených k ukládání tohoto odpadu každým rokem roste. Tento vzestup lze vidět na grafu 3.6. V roce 2015 byl počet hnědých nádob na zeleň pouhých 4 062 ks, zatímco v roce 2016 vzrostlo toto množství na 14 024 ks. Na svoz zeleně navazuje také zpracování biologicky rozložitelného odpadu v kompostárně, kde se vyrábí kompost Kompozio I a Zeminový Substrát I. Tyto výrobky jsou využívány nejen k rekultivaci skládky, ale mohou si je volně zakoupit také občané či firmy pro vlastní potřebu.

Graf 3.6 Počet nádob na separovaný odpad - zeleň

Zdroj: Vlastní zpracování dle OZO Ostrava s.r.o. (www.ozoostrava.cz)

Cena poskytovaných služeb je v případě OZO Ostrava zcela individuální záležitostí. Cena za svoz a zpracování odpadů je odlišná podle případů a zvláštních požadavků zákazníků. Do ceny je promítnut druh, rozsah a frekvence zajišťovaných služeb, provozní náklady společnosti, náklady na skládkování, síla jednotlivých obchodních partnerů a mnohé další. OZO Ostrava však dodržuje věcně usměrňovanou cenu, což znamená, že nesmí zvýhodňovat veřejného zadavatele. Pevně stanovené ceny jsou určeny zákazníkům v případě umístění určitého druhu odpadu do sběrného dvora. Jedná se o stavební odpad, okna a další.

Místo a distribuci OZO Ostrava lze rozdělit podle provozoven a jejich zaměření. Společnost OZO Ostrava má celkem 8 provozoven, které každodenně zabezpečují provozní činnosti organizace. Sídlo OZO Ostrava se nachází na Frýdecké ulici, kde lze najít 4 provozovny:

- Provozovna 2 – Zpracování odpadů,
- Provozovna 5 – Průmyslové odpady,
- Provozovna 7 – Doprava a objemné odpady,
- Provozovna 8 – Interní služby

Důležitým místem je Provozovna 1 – Komunální odpady, jež je umístěna na Slovenské ulici v Ostravě-Přívoze. Kousek od ní je dále situována Provozovna 3 – Skládka odpadu, která se nachází na ulici Bohumínské v Ostravě-Hrušově. A poslední z organizačních jednotek je Provozovna 6 – Technické služby Studénka. Pokud se autor zaměří na polohu

umístění, tak Provozovna 1 na okraji Ostravy představuje vhodnou pozici pro každodenní výjezd popelářských vozů do všech svozových oblastí. V tomto areálu se nachází také garáže vozidel, sklad nádob a vybavení, šatny zaměstnanců a kanceláře. Na skládce odpadu, tedy na Provozovně 3, se nachází provozní budova, kompostárna, zařízení na jímání plynu. Umístění a kapacitní možnosti skládky jsou jedním z klíčových faktorů, jelikož odpad je zde svážen několikrát denně. Sídlo společnosti, na ulici Frýdecké v Ostravě – Kunčicích ukrývá správní budovu, autodílny, sběrný dvůr, zařízení určené k dalšímu třídění odpadů a další. Provozovna 6 – Technické služby Studénka je ideálním místem pro obsluhu lokalit, které jsou od Ostravy poněkud vzdálené. Lze konstatovat, že jednou z nejsilnějších stránek společnosti je bezpochyby jeho zázemí. Strategická poloha umístění jednotlivých areálů, jejich velikost, kvalifikovaný personál a mnohé další umožňují efektivní zabezpečení všech podnikových činností, ale mají také vliv na budoucí rozvoj společnosti.

Nesmí se opomenout **propagace** společnosti. Určitě není žádnou novinkou, že společnost OZO Ostrava je v rámci Moravskoslezského kraje a především na Ostravsku velmi známou firmou. Snad každý obyvatel už potkal zaměstnance OZO Ostrava v ulicích. Lze tedy říci, že samotná propagace začíná již na ulicích. Popelářské auto i barevně sladění zaměstnanci reprezentují společnost OZO Ostrava. S logem společnosti se lze setkat prakticky po celý rok, což logicky zvyšuje povědomí o firmě. Jednou z nejvíce očekávaných akcí roku je Colours of Ostrava, jehož partnerem je také OZO Ostrava. Mimo to se v Ostravě koná řada jiných významných akcí, ať už sportovních jako je například Zlatá tretra, nebo kulturních, mezi které se řadí Shakespearovské slavnosti. A právě těchto událostí by mohla společnost OZO Ostrava využít v rámci posílení dobrého jména.

Dalším místem propagace společnosti jsou její webové stránky, kde mohou občané nalézt zajímavé informace. Stránky se dělí do několika sekcí, jako je například historie, svozové oblasti, kontakty, sběrné dvory apod. Na stránkách si lze objednat jakoukoliv službu elektronicky, což autor práce vnímá jako velmi dobrou možnost pro občany. K propagaci OZO Ostrava se řadí také již výše uvedená ekologická výchova se spoustou zajímavých témat, tak také Den otevřených dveří. Akce přibližují činnosti společnosti a problematiku odpadů široké veřejnosti. Návštěvníci si mohou prohlédnout svozovou a zpracovatelskou techniku. K tomu se dozví řadu zajímavých informací o možnosti zpracování a využití odpadu. Všechny uvedené aktivity společnosti přispívají k tvorbě pevných vztahů s občany, což vede k posílení jak dobrého jména firmy tak také k posílení pozice na trhu.

Faktory vědecko – technického rozvoje

V současné době je jedním ze základních faktorů úspěšné společnosti právě její vědecko – technický rozvoj. Pokud chce společnost získat nad svými konkurenty výhodu, musí se tomuto sektoru věnovat s velkou pozorností. Cílem vědecko – technického rozvoje organizace je reagovat na přání jednotlivých zákazníků mnohem rychleji a lépe než konkurence, k čemuž je právě zapotřebí neustálý vývoj jednotlivých nabízených služeb či výrobků.

Mezi faktory vědecko - technického rozvoje se bezpochyby řadí linka na výrobu alternativního paliva a linka na třídění plastu a skla. Za strategickou investici společnosti OZO Ostrava lze považovat vybudování **linky na výrobu náhradního paliva**, která je v provozu od roku 2013. Tato linka byla pro společnost velmi důležitou, jelikož OZO Ostrava věnuje velkou pozornost technologiím na zpracování a využití odpadu. Linka představuje originální technologii, která umožňuje energetické využití spalitelných složek odpadu. Výstupem je alternativní palivo PALOZO, pro jehož výrobu je používán spalitelný odpad z průmyslové výroby (plast, papír, dřevo, textil), ale také vytríděné zbytky plastu ze všech třídících linek v kraji. Odběratelem tohoto paliva je cementárna v Hranicích. Kapacitní možnosti linky zpracovávat 30 tisíc tun odpadu ročně přesahuje potřebu jejího využití společnosti OZO, a proto je tady možnost tuto službu nabídnout i konkurenčním firmám.

Linka pro výrobu náhradního paliva je napojena na **třídící linku plastu**. Tato linka má za úkol ze svezeného separovaného plastového odpadu vybrat materiály vhodné k následné recyklaci. Jedná se hlavně o PET láhve, plastové obaly, fólie apod. Linku obsluhuje speciálně proškolený personál, který vytrídí jednotlivé materiály vhodné k recyklaci a ostatní plast pošle po pásu k následnému rozdrčení a výrobě paliva.

Linka skla je také obsluhována zaměstnanci, kteří sklo probírají a třídí podle barev. Součástí vědecko technického rozvoje je neustálý monitoring jednotlivých složek odpadu. Jeho množství a skladba je důležitá z hlediska budoucího vývoje, jelikož v případě, že narostou dílčí složky odpadu, mohly by se třídící linky stát zastaralými nebo nevyhovujícími. Úkolem je tedy nepřetržitě sledovat tyto faktory a v případě změny trendů pružně reagovat.

Vozový park společnosti OZO Ostrava spadá rovněž bezpochyby mezi faktory vědecko-technického rozvoje. OZO Ostrava klade velký důraz na kvalitu svých vozidel. V současné době má společnost ve svém vozovém parku několik nejmodernějších vozidel,

jaké lze na trhu vidět. Tato auta musí kromě skvělých jízdních vlastností také splňovat další podmínky, jako je například rychlost hydraulického systému, který umožňuje vysypávat těžké nádoby tak také lisování průběžně nakládaného odpadu. Denně se eviduje množství najetých kilometrů, množství svezeneho odpadu, spotřeba paliva a další údaje.

Finanční a rozpočtové faktory

Pro nahlédnutí do ekonomické situace podniku autor v práci uveřejnil rozvahu a výkaz zisku a ztrát společnosti, jak se v posledních 3 letech vyvíjela. To znamená v letech 2014, 2015 a 2016, jelikož v době psaní této diplomové práce nebyly doposud zveřejněny údaje za rok 2017.

Z uvedené tabulky aktiv společnosti v příloze 4 lze vyčíst, že aktiva společnosti za uvedené období byly největší v roce 2015, kdy dosahovaly částky 775 486 tis. Kč, tuto částku splňovaly také pasiva. Dlouhodobý majetek byl rovněž největší v roce 2015 s hodnotou 517 202 tis. Kč. Dlouhodobý nehmotný majetek, do kterého se řadí uvedený software, ocenitelná práva a nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek dosáhl částky 2 807 tis. Kč. Dlouhodobý nehmotný majetek byl pro změnu největší v roce 2016, kdy se tato položka pohybovala na sumě 393 531 tis. Kč. Dlouhodobý finanční majetek vykazoval největší částku v roce 2015 a to 124 868 tis. Kč. Oběžná aktiva společnosti OZO Ostrava byly rovněž největší v roce 2015 s částkou 257 126 tis. Kč. Zásoby v roce 2016 činily 13 817 tis. Kč. Dlouhodobé pohledávky měly největší hodnotu v roce 2014, kdy dosahovaly hodnoty 294 tis. Kč. Krátkodobé pohledávky za rok 2016 činily 63 121 tis. Kč. Krátkodobý finanční majetek společnosti měl největší hodnotu v roce 2014 a to 188 864 tis. Kč. Časové rozlišení zaujímal hodnota 2 749 tis. Kč v roce 2016.

Lze říci, že aktiva společnosti OZO Ostrava se opravdu každým rokem mění.

Jak lze z tabulky 3.3 umístěné v příloze 5 vyčíst, pasiva společnosti tvořily největší hodnotu v roce 2015, jak je již výše uvedeno. Vlastní kapitál společnosti v roce 2015 činil 548 251 tis. Kč. Základní kapitál OZO Ostrava byl pak v roce 2015 na hodnotě 548 251 tis. Kč. Fondy ze zisku byly největší v roce 2016, s částkou 33 103 tis. Kč. Výsledek hospodaření za rok 2016 byl 129 452 tis. Kč. Cizí zdroje společnosti tvořila částka 208 793 tis. Kč. Rezervy byly rovněž v roce 2016 největší a to 159 448 tis. Kč. Dlouhodobé závazky měla společnost ve výši 19 940 tis. Kč. Krátkodobé závazky pak tvořily 29 405 tis. Kč. Bankovní úvěry a výpomoci měla společnost ve všech 3 sledovaných obdobích na úrovni 0 tis. Kč.

Tak jak bylo konstatováno u aktiv, že mají měnící charakter, tak také pasiva se každým rokem mění. A jak vypadá výkaz zisku a ztráty společnosti OZO Ostrava? To si lze prohlédnout v tabulce 3.4 umístěné v příloze 6.

Jak lze z tabulky 3.4 umístěné v příloze 6, tedy z tabulky výkazu zisku a ztráty vyčíst, jsou jednotlivé položky každým rokem pohyblivé. Osobní náklady, do kterých se řadí zejména mzdové náklady a náklady na sociální a zdravotní pojištění, byly největší v roce 2016 s částkou 165 794 tis. Kč. Tržby z prodeje dlouhodobého majetku a materiálu byly největší v roce 2015 s částkou 1 572 tis. Kč. Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku a materiálu činila největší částku v roce 2015 a to 240 tis. Kč. Provozní výsledek hospodaření byl opět nejvyšší v roce 2015 s částkou 49 277 tis. Kč. Finanční výsledek hospodaření byl naopak největší v roce 2014 s částkou 2 278 tis. Kč. Výsledek hospodaření za běžnou činnost činil částku 39 958 tis. Kč v roce 2015 a 36 615 tis. Kč v roce 2014. Celkový výsledek hospodaření před zdaněním byl největší v roce 2015, kdy se mohla firma pyšnit částkou 49 564 tis. Kč.

Lze konstatovat, že rok 2015 byl zatím pro společnost OZO Ostrava tím nejvíce úspěšným dle zjištěných údajů z tabulky 3.4.

Zhodnocení analýzy vnitřního prostředí

Výše uvedená analýza vnitřního prostředí se zaměřila na marketingové a distribuční faktory, dále pak na faktory vědecko – technického rozvoje a faktory finanční a rozpočtové. Na základě zjištěných informací jsou níže identifikovány silné a slabé stránky vybrané společnosti.

Silné stránky společnosti OZO Ostrava:

- image, jméno a tradice,
- zázemí a umístění podniku,
- komplexnost poskytovaných služeb,
- moderní vozový park a provoz na dvě směny,
- linka na výrobu paliva,
- finanční síla podniku,
- personál společnosti.

Slabé stránky společnosti OZO Ostrava:

- anglická verze webových stránek,
- malá prezentace společnosti na sociálních sítích,
- absence třídící linky papírů,
- nízká efektivita využití krátkodobého finančního majetku,
- nízká podpora významných událostí v Moravskoslezském kraji.

Uvedené silné a slabé stránky společnosti jsou dosazeny do SWOT analýzy ohodnoceny dle jejich významnosti pro společnost OZO Ostrava s.r.o.

3.8 SWOT analýza

K zachycení vzájemného působení vnějších a vnitřních faktorů podniku slouží SWOT analýza, která je jedním z nástrojů situační analýzy. Na základě analýzy a konzultace s vedoucím provozovny 1 OZO Ostrava byly vybrány příležitosti a hrozby, jež plynou z vnějšího prostředí podniku, a rovněž tak jednotlivé silné a slabé stránky podniku plynoucí z vnitřního prostředí podniku. Tyto faktory byly ohodnoceny na základě subjektivního názoru autora práce s přihlédnutím na jejich závažnost dle názoru vedoucího provozovny. Škála významnosti je volena od 1 - 5, kdy 1 znamená minimální důležitost vybraného faktoru a 5 znamená maximální důležitost vybraného faktoru.

Tab. 3.5 Silné stránky společnosti OZO Ostrava s.r.o.

SILNÉ STRÁNKY	VÁHA	DŮLEŽITOST	CELKEM
Image, jméno a tradice	0,11	5	0,55
Zázemí a umístění podniku	0,11	5	0,55
Komplexnost služeb	0,10	4	0,4
Moderní vozový park a dvousměnný provoz	0,09	4	0,36
Linka na výrobu paliva	0,08	4	0,32
Finanční síla podniku	0,08	4	0,32
Personál společnosti	0,08	4	0,3
CELKEM			2,8

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 3.6 Slabé stránky společnosti OZO Ostrava s.r.o.

SLABÉ STRÁNKY	VÁHA	DŮLEŽITOST	CELKEM
Anglické webové stránky	0,08	4	0,32
Malá prezentace na sociálních sítích	0,05	3	0,15
Absence třídící linky papírů	0,04	3	0,13
Nízká efektivita využití KFM	0,11	5	0,55
Nízká podpora významných událostí	0,07	3	0,21
CELKEM			1,36

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak je již z tabulky 3.5 patrné, převládají silné stránky nad stránkami slabými. Celkový vážený průměr vyšel 4,16, což znamená, že podnik má velmi silnou interní pozici. Za nejsilnější stránky společnosti OZO Ostrava lze považovat image, jméno, tradici a také celkové zázemí umístění podniku. Dále je pro společnost významný rozvoj technologií v podobě moderního vozového parku s dvousměnným provozem a také v podobě linky na výrobu alternativního paliva. K tomu je zapotřebí dostatek kvalitního personálu, který je případně OZO Ostrava opravdu na velmi vysoké úrovni. Významnou silnou stránkou je i finanční síla společnosti, bez které by současný provoz, ale také budoucí rozvoj a další aktivity nebyly možné. Silné stránky se společnost snaží nadále rozvíjet, protože jen v tom případě že se bude snažit i nadále, může být úspěšná i v budoucnu. Navzdory silným stránkám se společnost potýká také se slabými stránkami, mezi které se řadí především nízká efektivita využití krátkodobého finančního majetku, který by společnost mohla zhodnotit lépe. Mezi další slabé stránky společnosti OZO Ostrava patří anglická verze webových stránek, nízká podpora velkých společenských akcí nebo také malé využití sociálních sítí. V neposlední řadě se mezi slabé stránky řadí absence třídící linky papíru, kterou provozují v Moravskoslezském kraji obě již výše uvedené konkurenční firmy.

Tab. 3.7 Příležitosti společnosti OZO Ostrava s.r.o.

PŘÍLEŽITOSTI	VÁHA	DŮLEŽITOST	CELKEM
Rozšíření služeb a svozové oblasti	0,13	4	0,52
Produkce a využívání altern.zdrojů energie	0,12	4	0,48
Výstavba nových a modernizace současných linek	0,11	4	0,44
Podílení se na významných investičních projektech	0,09	3	0,27
Zapojení ekologických vozidel do provozu	0,08	2	0,16
Využití dotací a příspěvků na rozvoj	0,07	2	0,14
CELKEM			2,01

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 3.8 Hrozby společnosti OZO Ostrava s.r.o.

HROZBY	VÁHA	DŮLEŽITOST	CELKEM
Legislativa	0,10	4	0,4
Růst cen pohonných hmot	0,09	3	0,27
Migrace obyvatel	0,08	3	0,24
Odchod velkých firem z Moravskoslezského kraje	0,03	2	0,06
Nestabilní vláda	0,06	3	0,18
Růst cen mýtného	0,04	2	0,08
CELKEM			1,23

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak z výše uvedených hodnot v tabulkách 3.7 a 3.8 vyplývá, převládají příležitosti nad hrozbami. Celkový vážený průměr vyšel 3,24, což znamená, že podnik má silnou interní pozici. Řada příležitostí vychází z aktuálních společenských trendů týkajících se odpadů, a proto lze za největší příležitost považovat rozšíření služeb a svozové oblasti. Tyto možnosti napomáhají k produkci a využívání alternativních zdrojů energie, díky kterým jsou eliminovány negativní vlivy, jež působí na životní prostředí. Výstavba nových a modernizace současných třídících linek zvýší konkurenceschopnost společnosti zase o něco více, proto je i této položce věnována velká pozornost. Největší hrozbou pro OZO Ostrava je politická situace a legislativa. Podnikání v odpadovém hospodářství nemá pevnou oporu v zákoně, a proto představuje největší ohrožení nevyhovující legislativa a nestabilní vláda. Významné ohrožené také plyne z možnosti migrace obyvatel a případného růstu cen pohonných hmot.

Z bodového ohodnocení výše uvedených faktorů vyplývá, že ve společnosti OZO Ostrava převažují silné stránky nad slabými a příležitosti převyšují nad hrozbami. Společnost by se měla tímto směrem pohybovat i nadále a tuto pozici si udržovat, či dokonce se snažit o zlepšení v podobě využití příležitostí. Možnosti zaměření se na slabé stránky společnosti a její příležitosti vyzdvihuje autor práce v kapitole návrhy a doporučení.

4 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

Autor diplomové práce na základě zjištěných faktů vybral pár návrhů a doporučení, které by firma mohla využít k upevnění své pozice na trhu a ke svému dalšímu rozvoji. Bylo zjištěno, že OZO Ostrava je úspěšnou a občany velmi dobře vnímanou firmou, která si je vědoma svého postavení a svých silných stránek. Při zpracování této diplomové práce byly však autorem nalezeny také určité nedostatky, na které by se OZO Ostrava měla zaměřit, neboť jejich opomíjení může přerůst ve větší problém, jež ohrozí tržní pozici celé společnosti.

1. Návrh – zaměření na sociální sítě

Prostor pro zlepšení je velmi patrný na profilu společnosti na sociálních sítích. Sociální sítě v sobě dnes skrývají neuvěřitelný potenciál, jelikož již dávno přesáhly možnosti komunikace mezi běžnými lidmi. Jedná se o ideální místo pro umístění reklamy, ale podporují také vzájemné propojení firmy s občany. Touto formou komunikace může firma sdělit občanům nové informace o nabízených službách a produktech, ale také zde existuje možnost rychlé zpětné vazby. Aktuálně má facebooková stránka společnosti OZO Ostrava 1 176 fanoušků, což vzhledem k velikosti svozové oblasti, která činí zhruba 400 000 lidí, není mnoho. Frekvence přidávaných příspěvků na stránku je zhruba 2 příspěvky za měsíc, a to je opravdu málo. Autor práce doporučuje, aby na sociální síť společnost přidávala alespoň 2 příspěvky týdně. Ať už formou novinek, které se ve společnosti v průběhu pracovní doby dějí, nebo lákat občany na akce, na nichž se OZO Ostrava podílí. Na facebookových stránkách lze komunikovat také prostřednictvím vytvořených soutěží, dotazníků a mnohých dalších aktivit, které pobaví již stávající fanoušky, ale také přilákají fanoušky nové. Vzhledem k činnosti firmy v oblasti nauky o nakládání s odpady představuje sociální síť možnost předat velké množství informací z této oblasti zejména mladé generaci, která představuje do budoucna potencionální zákazníky pro společnost OZO Ostrava. Tato aktivita společnost nestojí žádné finanční prostředky navíc, ba naopak získá touto formou propagace nové potencionální zákazníky a fanoušky.

Se sociálními sítěmi souvisí také instagram, který je v dnešní době velmi oblíbený. Na této sociální síti společnost OZO Ostrava zatím vůbec nefiguruje, tedy nemá založený svůj profil. Autor by tedy doporučil zaměřit se také na tuto stránku, a oslovovat lidi formou zajímavých fotografií z akcí, ze zákulisí fungování společnosti a mnohými dalšími zajímavostmi ze života firmy.

Společnost by mohla informovat pomocí sociálních sítí o tom, kolik odpadu jakožto papíru, plastu a komunálního odpadu bylo přivezeno na skládku či na třídičku. Dále by mohla společnost vyobrazit fakt, jak lidé třídí, poskytovat informace o tom, v kterých místech je třídění na špatné úrovni a kde naopak jsou občané vzorní. Poskytovat informace o svozu během svátků nebo změnách ve svozech, nebo informovat občany o tom, jak roste skládka. Kdyby se společnost zaměřila na propojení těchto informací společně se stránkami zaměřenými na zahradnictví, mohla by také vkládat užitečné informace a nápady jak efektivně zužít kompost a mnohé další dobré nápady, rady a tipy.

2. Návrh – efektivní využití krátkodobého finančního majetku

Další z doporučení autora směřuje k financím podniku. Z finanční analýzy vyplývá, že OZO Ostrava nevyužívá svůj krátkodobý finanční majetek efektivně. Ideálním řešením by bylo, aby větší část těchto pohotových platebních prostředků bylo využito k budoucímu rozvoji podniku, a proto by autor doporučil společnosti OZO Ostrava investovat do třídící linky papíru, jejíž absence se projevila ve slabých stránkách podniku. Tento krok by byl vhodný také pro budoucí rozvoj, pro který je důležité, aby se společnost zaměřila na maximální využití příležitostí, jež plynou z vnějšího prostředí. Dále by se OZO Ostrava mohlo zaměřit na rozvoj sběrných míst a sběrných dvorů, neboť právě zde může získat další potřebné suroviny pro její využití. Tyto suroviny se dají po vytrídění dále využít, a proto by bylo dobré rozšířit odbyt náhradního paliva do dalších cementáren po České republice, nebo se zaměřit také na zahraniční trh jako je Slovensko a Polsko. Část peněz uložených na bankovním účtu by se mohla využít na modernizaci již stávajících třídících linek plastů nebo skla. Zajímavou investici by mohl být také nákup nových automobilů, které má společnost OZO Ostrava v plánu zakoupit.

3. Návrh – rozšíření svozové oblasti

Jedno z doporučení autora směřuje také k možnému rozšíření svozové oblasti a tím k možnosti získat nové zákazníky. Toto doporučení má v případě OZO Ostrava poměrně reálný základ, a to v podobě silných stránek, jako jsou komplexní služby, moderní vozový park a další. Díky této alternativě by mohlo dojít nejen ke zvýšení zisku společnosti, ale byl by také patřičně potlačen vliv ohrožujících faktorů. Myslí se tím zejména migrace obyvatel Moravskoslezského kraje, která se v příštích několika letech bude stupňovat.

Společnost OZO Ostrava provádí svoz také okolo města Hlučína, ale přímo město Hlučín a část okolních obcí OZO Ostrava nevyváží. Proto by stálo za zvážení o tuto lokalitu zabojovat, přihlásit se do výběrového řízení a přijít s lákavou nabídkou, neboť rozhodnutí, která společnost bude mít na starosti odvoz odpadů ve vybrané obci, má na starost město. V případě, že by společnost OZO Ostrava vyhrála v této oblasti velkou zakázku, mohlo by se jezdit 1x14dní jako se dnes jezdí v určitých obcích. Další týden by se jezdila jiná oblast a tím by se nemusela navyšovat posádka a ušetřilo by se za naftu. Nevyjížděla by dvě auta ale pouze jedno. Vzhledem k přibývajícím práci OZO Ostrava zaměstnalo nového mistra, který dostane určitý počet rajonů, tudíž kdyby se získala zakázka na nové svozové oblasti, rozdělily by se oblasti mezi více mistrů.

4. Návrh – věnovat pozornost technologickému pokroku

Autor práce společnosti doporučuje také věnovat se technologickému rozvoji, pro který je charakteristické, že i malé zaváhání může podnik trvale poznamenat. V případě OZO Ostrava je to možnost spoluúčasti na vývoji alternativních pohonných hmot, které by mohla firma v budoucnosti uplatnit. Tímto činem by se jednak zmírnil negativní dopad na životní prostředí, ale také by se alespoň částečně eliminovalo ohrožení plynoucí z oslabení koruny a růstu cen pohonných hmot.

5. Návrh – Nákup pracovních oděvů u jednoho dodavatele

V současné době vidí autor slabinu společnosti také v tom, že OZO Ostrava nakupuje pro své zaměstnance každý kus pracovního oděvu u jiného dodavatele. Kalhoty, trika a bundy jsou nakupovány u společnosti CANIS, zatímco obuv pracovníků má jiného dodavatele. V tomto lze vyzorovat neefektivní rozptýlení finančních prostředků. V případě, že by společnost nakupovala u jednoho dodavatele, měla by zcela jistě zaručenou množstevní slevu z nákupu, vzhledem k tomu, kolik zaměstnanců ve společnosti OZO Ostrava pracuje. Dále by se společnost mohla vyvarovat problémům s neustálým řešením kvality pracovních oděvů, kterou dle informací v současné době řeší. Sladění oděvů by napomohlo také k většímu zviditelnění firmy, a to hlavně díky popelářům, jež můžou občané potkat každý den na ulici.

Tab. 4.1 Ceník společnosti CANIS

CANIS	
Oděv	Cena Kč
Pracovní blůza	610
Pracovní kalhoty	470
Pracovní boty	480
Pracovní rukavice	120
Pracovní triko	130
Celkem cena	1 810

Zdroj: CANIS (www.canis.cz)

Tab. 4.2 Ceník společnosti ARDON

ARDON	
Oděv	Cena Kč
Pracovní blůza	800
Pracovní kalhoty	934
Pracovní boty	400
Pracovní rukavice	160
Pracovní triko	150
Celkem cena	2 444

Zdroj: ARDON (www.ardon.cz)

Jelikož hlavním dodavatelem společnosti OZO Ostrava je firma CANIS už několik let, bylo by dobré s touto firmou uzavřít smlouvu na veškeré dodávání pracovních oděvů s tím, že by společnost OZO Ostrava dostala množstevní slevu, protože by odebírala oblečení pro každého pracovníka. Autor navrhuje množstevní slevu ve výši 20%, ale konečné rozhodnutí závisí hlavně na domluvě mezi společností OZO Ostrava a společností CANIS.

6. Návrh – Vybudování spalovny

Dle zjištěných údajů dále vyplynulo, že společnost OZO Ostrava se potýká s velkým problémem v podobě spalovny. Jedná se hlavně o to, že OZO Ostrava nemá svou spalovnu, ale odpad vozí do okolních spaloven. Tento fakt hodnotí autor jako velký nedostatek. OZO Ostrava již několik let usiluje o to, získat povolení od města na vybudování vlastní spalovny, ale doposud se tak nepovedlo. Vybudování spalovny by ušetřilo spoustu místa na skládkách.

Zamezilo by se tak dalšímu rozšiřování skládek. Omezil by se tím zbytečný přesun odpadů do okolních spaloven, a ušetřily by se tak finance.

Do spalovny by se muselo investovat 3,5 miliardy korun. Jednalo by se o spalovnu na 150 000 tun ročně a návratnost by nebyla dříve než za 10 let. Je to komplikovaný proces, neboť se musí zajistit místo, musí se získat schválení od města, kraje a dalších příslušných úřadů.

7. Návrh – úprava cen pro podnikatele

Autor diplomové práce by se zaměřil také na oblast stanovení cen za odvoz odpadů pro podnikatele. Tím má na mysli právnickou osobu a fyzickou osobu oprávněnou k podnikání. Návrh by směřoval k úpravě ceníku v oblasti odvozu skla, plastu a papíru. Ceník společnosti OZO Ostrava je strukturován dle objemu nádoby, tarifů, počet obsluh a podle jednotkové ceny v Kč za měsíc. Tím, že OZO odváží odpad nejen občanům, ale také podnikatelům, kteří svůj odpad třídí, tak by mohla být poskytnuta těmto subjektům množstevní sleva. Dnes je režim nastaven tak, že podnikatelé platí za každý druh odpadu (kontejneru) zvlášť. V tabulkách níže lze vyčíst aktuální ceny za 1100 l kontejnery. Počet obsluh není kompletní, autor vypsál pouze ty, se kterými chce pracovat.

Třídění firem je důležité také z hlediska životního prostředí. Pokud firmy nebudou mít zájem o třídění odpadu, vzniknout tak černé skládky a bude se znečišťovat životní prostředí. Zatímco v případě, že firmy budou mít výhodné ceny a budou třídít, projeví se tento efekt v třídění odpadů, a na skládce se nebude vyskytovat takové množství odpadu jako doposud, zejména plastů.

Tab. 4.3 Ceník za odvoz skla - podnikatelé

SKLO		
Objem nádoby (l)	Počet obsluh	Jedn.cena/měsíc Kč
1 100	1x 14 dní	460
1 100	1x měsíc	230

Zdroj: Interní OZO Ostrava

Tab. 4.4 Ceník za odvoz plastu - podnikatelé

PLAST		
Objem nádoby (l)	Počet obsluh	Jedn.cena/měsíc Kč
1 100	1x 14 dní	295
1 100	1x týdně	530
1 100	1x měsíčně	180

Zdroj: Interní OZO Ostrava

Tab. 4.5 Ceník za odvoz papíru – podnikatelé

PAPÍR		
Objem nádoby (l)	Počet obsluh	Jedn.cena/měsíc Kč
1 100	1x 14 dní	182
1 100	1x týdně	315
1 100	1x měsíc	120

Zdroj: Interní OZO Ostrava

Cenový návrh autora by vypadal následovně, jak ukazují tabulky níže. V případě, že by si podnikatelský subjekt objednal odvoz všech tří druhů odpadů, získal by slevu 20% z celkové ceny. Pokud by objednávka činila pouze dva druhy odpadů, získal by podnikatel slevu 10%. V tabulkách nejsou rozepsány všechny možnosti, ale pro přehlednost byly vybrány pouze některé situace.

Tab. 4.6 Ceník za odvoz 1x 14 dní sklo + plast + papír (sleva 20%)

SKLO + PLAST + PAPÍR		
Objem nádoby (l)	Počet obsluh	Cena/měsíc Kč
1 100	1x 14 dní	750

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 4.7 Ceník za odvoz 1x 14 dní sklo + plast (sleva 10%)

SKLO + PLAST		
Objem nádoby (l)	Počet obsluh	Cena/měsíc Kč
1 100	1x 14 dní	670

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 4.8 Ceník za odvoz 1x měsíc sklo + plast + papír (sleva 20%)

SKLO + PLAST + PAPÍR		
Objem nádoby (l)	Počet obsluh	Cena/měsíc Kč
1 100	1x měsíc	420

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab. 4.9 Ceník za odvoz 1x měsíc sklo + plast (sleva 10%)

SKLO + PLAST		
Objem nádoby (l)	Počet obsluh	Cena/měsíc Kč
1 100	1x měsíc	370

Zdroj: Vlastní zpracování

Z uvedených tabulek 4.6 a 4.8 se lze dočíst, že podnikateli byla poskytnuta sleva ve výši 20%. Na tuto slevu má nárok pouze ten podnikatel, jež si objedná u OZO Ostrava všechny tři služby a to tedy odvoz skla, plastu a papíru. Zatímco v tabulkách 4.7 a 4.9 si lze všimnout, že byla poskytnuta sleva ve výši 10% a to z toho důvodu, že si podnikatel objednal pouze dvě služby a to odvoz skla a plastu. Pokud se podnikatel rozhodne pouze pro jednu službu, nedostává slevu žádnou a řídí se výše uvedeným ceníkem podle tabulek 4.3, 4.4 a 4.5.

5 ZÁVĚR

Z hlediska trendů jak světových tak evropských je zapotřebí na odpady nahlížet jako na nevyčerpatelnou surovinu, díky které mohou vznikat nové výrobky, alternativní paliva, energie a mnoho dalších produktů. Tímto způsobem vnímá odpady také společnost OZO Ostrava s.r.o., která patří dlouhodobě mezi nejúspěšnější společnost působící v Moravskoslezském kraji. Tato fakta lze potvrdit také na základě zjištěných údajů v této diplomové práci.

Cílem diplomové práce bylo prostřednictvím metod zhodnotit současnou situaci podniku v oblasti procesů, které zde probíhají a doporučit vhodná řešení, která by přispěla k celkovému rozvoji společnosti a upevnila tak její pozici na trhu.

Diplomová práce se skládá z 5 kapitol, k jejichž vypracování byly použity informace z mnoha zdrojů. První kapitola byla věnována úvodu. Jejím smyslem bylo nastínit problematiku a především vymezit cíl práce. Druhá kapitola se zaměřila na teoretická východiska, která jsou důležitá pro pochopení vybrané problematiky, a proto byla k jejímu vypracování využita především odborná literatura. Popsány byly jednotlivé pojmy související s vybraným tématem práce. Dále pak byly popsány pojmy, jež souvisí přímo s nakládáním odpadů a technologie, které jsou při zpracování odpadů využívány. Následně byly popsány jednotlivé metody a analýzy, které napomáhaly k pochopení vnějšího a vnitřního okolí organizace, tedy analýza PEST, analýza mikroprostředí nebo dílčí faktory působící uvnitř podniku. Na konci druhé kapitoly charakterizuje autor práce vybranou společnost OZO Ostrava s.r.o., její předmět podnikání, vize, organizační strukturu a služby. Třetí kapitola se zaměřila na zhodnocení vybraných procesů v podniku. Zde autor práce popsal shromažďování a skládkování, služby společnosti, přepravu, zpracování odpadů. Nezapomnělo se také na vypíchnutí plánů společnosti a její úzká místa. Dále byla podrobně vypracována situační analýza jak vnějšího tak vnitřního prostředí společnosti OZO Ostrava s.r.o. Zdrojem informací se v případě této kapitoly staly poznatky z teoretické části, internetové zdroje, výroční zprávy společnosti a především informace získané při konzultaci se zaměstnanci společnosti OZO Ostrava s.r.o. Na základě výsledků provedené SWOT analýzy byly sepsány do čtvrté kapitoly návrhy a doporučení, které by mohla společnost OZO Ostrava využít ke svému dalšímu rozvoji a vylepšení probíhajících procesů. Nyní již záleží čistě na společnosti OZO Ostrava s.r.o., jak s předloženými návrhy naloží.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

a) knižní publikace

ALTMANN, Vlastimil. *Odpadové hospodářství*. Ostrava: VŠB-Technická univerzita, 1996. Phare. ISBN 80-7078-372-9.

DIRNER, Vojtech. *Ochrana životního prostředí: základy, plánování, technologie, ekonomika, právo a management*. Ostrava: VŠB-Technická univerzita, 1997. ISBN 80-7078-490-3.

FIALA, Josef a Jan MINISTR. *Průvodce analýzou a modelováním procesů*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita, 2003. Rozvoj lidských zdrojů v malých a středních podnicích. ISBN 80-248-0500-6.

FEČKO, Peter. *Problematika komunálního odpadu na Ostravsku*. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2010. ISBN 978-80-248-2281-5.

HLAVATÁ, Miluše. *Odpadové hospodářství*. Ostrava: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava, 2004. ISBN 80-248-0737-8.

KAPLAN, Robert S. a David P. NORTON. *Efektivní systém řízení strategie: nový nástroj zvyšování výkonnosti a vytváření konkurenční výhody*. Praha: Management Press, 2010. Knihovna světového managementu. ISBN 978-80-7261-203-1.

KERKOVSKÝ, Miloslav a Oldřich VYKYPĚL. *Strategické řízení: teorie pro praxi*. Praha: C.H. Beck, 2002. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-578-x

KIZLINK, Juraj. *Odpady: sběr, zpracování, využití, zneškodnění, legislativa*. 3., upr. a rozš. vyd., V Akademickém nakl. CERM 1. vyd. Brno: Akademické nakladatelství CERM, 2014. ISBN 978-80-7204-884-7.

KOZEL, Roman. *Moderní marketingový výzkum: nové trendy, kvantitativní a kvalitativní metody a techniky, průběh a organizace, aplikace v praxi, přínosy a možnosti*. Praha: Grada, 2006. Expert (Grada). ISBN 80-247-0966-x

KURAŠ, Mečislav. *Odpady, jejich využití a zneškodňování*. Praha: Český ekologický ústav, 1994. ISBN 80-85087-32-4.

KURAŠ, Mečislav. *Odpadové hospodářství*. Chrudim: Ekomonitor, 2008. ISBN 978-80-86832-34-0.

KRENÍKOVÁ, Věra. *Odpadové hospodářství*. Ústí nad Labem: Univerzita J.E. Purkyně, 2000. ISBN 80-7044-213-1

PORTER, Michael E. *Konkurenční strategie: Metody pro analýzu odvětví a konkurentů*. Praha: Victoria Publishing, 1994. ISBN isbn80-85605-11-2.

POŠVÁŘ, Zdeněk a Jiří ERBES. *Management I*. Brno: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2008. ISBN 80-7157-633-6.

ROBBINS, P., COULTER, M. Management. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2004, 600 s. ISBN 80-247-0495-1.

SEDLÁČKOVÁ, Helena a Karel BUCHTA. *Strategická analýza*. 2., přeprac. a dopl. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2006. C.H. Beck pro praxi. ISBN isbn80-7179-367-1.

SRPOVÁ, Jitka a Václav ŘEHOŘ. *Základy podnikání: teoretické poznatky, příklady a zkušenosti českých podnikatelů*. Praha: Grada, 2010. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3339-5.

b) internetové zdroje

BEZ SKLÁDEK SE NEOBEJDEME, ŘÍKÁ ŘEDITEL OZO OSTRAVA KAREL BELDA. In: *Patriotmagazin.cz* [online]. patriotmagazin.cz, 2017 [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: <http://www.patriotmagazin.cz/bez-skladek-se-neobejdeme-rika-reditel-ozo-ostrava-karel-belda/>

CANIS SAFETY a.s. [online]. 2018 [cit. 2018-04-12]. Dostupné z: http://www.canis.cz/?gclid=Cj0KCQjwh7zWBRCiARIsAId9b4qqse5aefxbl90RCpAnx-DF2sZ7-OnlkEI2PXRf4PEEpywp1NrLhyQaAllgEALw_wcB

Komunální odpad. *Třídění odpadu.cz* [online]. [cit. 2018-01-08]. Dostupné z: <https://www.trideniodpadu.cz/komunalni-odpad>

Kontejnery. *MEVA a.s.* [online]. Roudnice nad Labem [cit. 2017-12-10]. Dostupné z: http://bezdekov.meva.eu/Kontejnery-norma-EN-840-3-c3_4_2.htm

Naše služby pro města a obce. FCC Enviroment Česká republika [online]. FCC Austria Abfall Service, 2018 [cit. 2018-04-09]. Dostupné z: <http://www.fcc-group.eu/cs/Ceska-republika/Sluzby/Nabidka-sluzeb/Pro-mesta-a-obce.html>

Odpadové hospodářství. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. Praha [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi

O společnosti. *OZO* [online]. Ostrava: Poski.com, 2018 [cit. 2018-01-08]. Dostupné z: <http://www.ozoostrava.cz/o-spolecnosti>

Organizační schéma. *OZO* [online]. Ostrava: Poski.com, 2018 [cit. 2018-01-08]. Dostupné z: <http://www.ozoostrava.cz/o-spolecnosti/organizacni-schema>

Ostrava Poruba má první podzemní kontejnery na odpad. In: *Noviny naše město* [online]. 2016 [cit. 2018-01-10] Dostupné z: <https://www.nase-mesto.cz/ostava-poruba-ma-prvni-podzemni-kontejnery-na-odpad/>

Politika kvality a enviromentu. In: *OZO Ostrava s.r.o.* [online]. 2016 [cit. 2017-11-30]. Dostupné z: <http://www.ozoostrava.cz/data/files/Politika%20PDF.pdf>

Rozměry kontejnerů. *I.Z.A.P* [online]. Praha: Webmium.com [cit. 2017-12-10]. Dostupné z: <http://www.odvozodpadu-izap.cz/pronajem-kontejneru>

Služby ve Vašem městě. Marius Pedersen [online]. Marius Pedersen, 2018 [cit. 2018-04-01]. Dostupné z: <http://www.mariuspedersen.cz/cs/sluzby-ve-vasem-meste/>

Služby pro firmy a organizace. *OZO* [online]. Ostrava: Poski.com, 2018 [cit. 2018-01-08]. Dostupné z: <http://www.ozoostrava.cz/sluzby-pro-firmy-a-organizace>

Typy nádob. *Komwag* [online]. Praha: webdesign PILOT [cit. 2017-12-10]. Dostupné z: <https://www.komwag.cz/odpady/typy-nadob>

Výroční zpráva 2016 In: *OZO Ostrava s.r.o.* [online]. 2016 [cit. 2017-11-30]. Dostupné z: <http://www.ozoostrava.cz/data/files/OZO%20VZ%202016-pro%20web.pdf>

VOLEK, Jindřich. *METODY A NÁSTROJE ZLEPŠOVÁNÍ PROCESŮ* [online]. In: Ostrava, 2017, s. 1 [cit. 2017-12-18]

Vzdělávací programy. *COV - centrum odpadové výchovy OZO Ostrava* [online]. Ostrava: Poski.com, 2018 [cit. 2018-01-08]. Dostupné z: <http://cov.ozoostrava.cz/>

SEZNAM ZKRATEK

atd. – a tak dále

ČR – Česká republiky

např. – například

Obr. – obrázek

OZO – odvoz a zpracování odpadu

s.r.o. – společnost s ručením omezeným

tab. – tabulka

tis. – tisíc

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byl seznámen s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 27. 4. 2018

Marlin Slovák
.....
jméno a příjmení studenta

Seznam příloh

Příloha 1 – Organizační struktura společnosti OZO Ostrava s.r.o.

Příloha 2 – Mapa sběrných dvorů společnosti OZO Ostrava s.r.o.

Příloha 3 – Druhy popelnic a kontejnerů společnosti OZO Ostrava s.r.o.

Příloha 4 – AKTIVA společnosti OZO Ostrava s.r.o.

Příloha 5 – PASIVA společnosti OZO Ostrava s.r.o.

Příloha 6 – Výkaz zisku a ztráty společnosti OZO Ostrava s.r.o.

Příloha 7 – Svozová oblast společnosti OZO Ostrava s.r.o.

